

NICOLAE MIȘU

Rareori in fața unui mormânt deschis, s'a spus cu mai mare sinceritate și cu mai mult adevăr, atâtea cuvinte bune. O înțelegere tainică se facea între toți, și, trecându-se peste hotarele înguste ale credințelor politice sau ale ambițiilor lumesti, un singur glas a plâns, un om.

Vremea lui Antichrist

Cumplete vremuri am ajuns. Când stau și număr câte aud, câte văd, câte citesc, mi-se înflorează sufletul. Putem afirma cu toată siguranța fără a putea fi desmăștiți, că războiul trecut n'a distrus așa de tare omenirea, cum o distruge astăzi epoca de după război.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CERNAUȚI DE ALTĂBATA

EFINIREA TRAIULUI PRIN COOPERATIE

Nu este zi și aproape nu este oră, ca să nu se audă vâete și oștii de scumpirea continuă a vieții. Ce ne vom face zic unii? Vom muri de frig, de foame, de boală, răspund alții. La ce capăt va eși această scumpete? Toți s'au întrebat.

Reforma Calendarului

Se apropie 14 Octombrie 1924, când în toate locurile ziua va avea aceeași dată, fie în viața civilă, fie în viața bisericească. Era necesară această reformă, mai ales că noi am rămas mai în urmă față de toate țările culte în scotirea anului real nu cel de pe hârtie.

SĂRBĂTORILE NOASTRE

Acest titlu a frământat mult mințile oamenilor chemați și așteți ai bisericii noastre și cu toată muna, de a le arăta adevăratele noastre sărbători, românii noștri tot continuă a științi cât pot mai bine, sărbătorile lor.

General PETALA

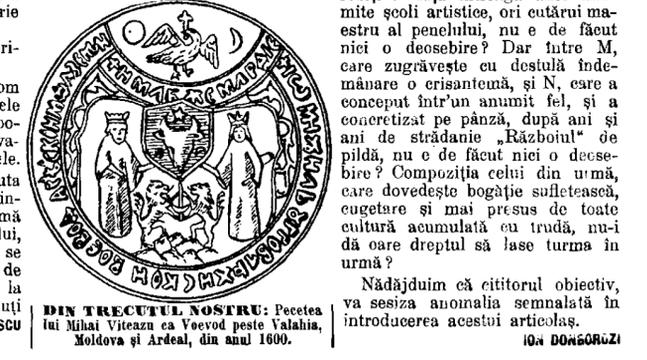
Decedatul Nicolae Mișu, fost ministru, și-a început cariera diplomatică la Sofia în impregurarea celor mai grele în relațiile cu Bulgaria, apoi mai târziu la Constantinopol, și Viena. În timpul războiului la Londra, a adus țării servicii eminente, iar după război ca delegat la conferința păcii, în calitate de ministru de externe. Moartea l'a răpit în cea mai înaltă demnitate, cel dintâi și cel din urmă ministru al Palatului. N. R.

DIN INSEMNARILE MELE

Problema despăgubirilor de război. În protestul Românii, pe lângă conferința dela Londra, se arată cu cifre exacte, pagubele suferite de România de pe urma războiului, care se ridică la 1.250.000.000 lire sterline (32 miliarde lei aur).

NOTE DE ARTĂ

Câteva rânduri, care slujeau drept introducere la o cronică artistică, — din câte-am putut afla întâmplător, — au fost primite cu entuziasm de unii, respinse cu indignare ori cu neamurire, de alții. Fiindcă schițarea acceia introductivă, constituia de fapt o adevărată profesie de credință, revenim ceva mai pe larg acum, ca să punem, odată pentru totdeauna, lucrurile la punct.

DIN TRECUTUL NOSTRU: Pecetea lui Mihail Viteazul ca Voevod peste Valahia, Moldova și Ardeal, din anul 1600.

INALȚAREA SF. CRUCI

Sămbătă în 14/27 Septembrie sărbătorim înălțarea cinstitei și de viață făcătoare Cruci. Evanghelia acestei sfinte sărbători ne istorisește răstignirea pe cruce și moartea Domnului nostru Iisus Hristos. Despre acestea am scris și noi în numărul din săptămâna patimilor al gazetei noastre. Am arătat atunci, că, omorând pe Iisus, Inverșunării lui dușmani n-au putut să omoare și adevărul pe care El l-a rostit în lume. Iisus a înviat cu mărirea și s'a înălțat la cer, lăsând pe Apostoli să urmeze a vesti adevărul pentru care el a suferit chinuri, ocară și moarte.

În drumul lor de vestire a împărăției lui Dumnezeu au avut și apostolii aceeași soartă. Dușmanii adevărului i-au prigonit și pe ei. Și nu numai pe ei, ci și pe aceia, cari au crezut cu vântului lor. Vreme de aproape trei sute de ani creștinii au purtat pe umerii lor crucea grea și amară a suferințelor.

Lemnul Sfintei Cruci, pe care Fiul lui Dumnezeu și-a înfins mâinile și picioarele, a fost îngropat în locul unde El a fost răstignit, pe vârful dealului Golgatha, împreună cu ale celor doi tâlhari cu ei împreună răstigniți. Aici au stat îngropate până pe la anul 315 după Hristos, când împărăția Romanilor a ajuns sub stăpânirea marelui împărat Constantin. Mama acestui împărat, Elena, era creștină și se silea să-i crească fiul în frica lui Dumnezeu. La începutul împărăției Constantin a avut parte de multe și grele lupte. Fratele său Maxentius s'a sculat cu armata împotriva lui, cu gândul să-l împărătească. Constantin s'a rugat întâi idolilor păgâni, dar aceia nu i-au putut fi de ajutor. Atunci și-a îndreptat gândul către Dumnezeu creștinilor, rugându-l să-i facă milă cu popoarele împărăției sale și să-i ajute să biruiască în luptă. În vremea când se ruga a văzut dintr'odată un semn minunat pe cer. Acest semn era o cruce din stele, iar în jurul crucii scrioase cu slove latinești: *In aecst semn vei birui!*

Văzând el această minunată arătare a dat poruncă să se pună semnul sfintei cruci pe toate steagurile împărăției și așa a pornit la războiu. Intre soldații oștirii lui mulți erau creștini, cari văzând semnul mântuirii au pornit cu nepută însușește la luptă. Armata lui Maxentius a fost biruită și astfel semnul sfintei cruci a adus pacea în copriul împărăției romane.

Atunci împăratul a dat o lege, în care îngăduia cetățenilor să mărturisească orice credință în vrea ei și să orea prigorirea creștinilor. A dat creștinilor și dreptul pe care nu-l aveau până atunci, de-a intra în slujbele statului. Creștinii au răsuflat ușurați, și-au clădit biserici și numărul lor a început a se înmulți, așa încât în curând a întrecut pe cel al păgânilor.

Împăratul, împreună cu maică sa au plecat la Ierusalim, ca să vadă locul unde Fiul lui Dumnezeu a pățimit și a murit pentru mântuirea neamului omenesc. Văzând muntele Golgotha, a pus să sape în vârful lui, în nădejdea că vor afla lemnul crucii Domnului. S'au făcut trei săpături și s'au aflat trei cruci de lemn. Nu știau însă, care dintre ele este cea a Fiului lui Dumnezeu. De aceea au adus un om greu bolnav și l'au atins pe rând de cele trei cruci. Când bolnavul s'a atins de crucea Domnului s'a vindecat îndată și atunci împăratul, luând crucea pe umeri, însoțit de mulțime mare de popor a plecat către biserica sfântului mormânt, cântând cântece de laudă Dumnezeului celui prea înalt.

La biserică era deasemenea popor mult, care aștepta în genunchi sosirea lemnului vieții. Intrând cu crucea în biserică, au așezat-o în fața sfântului altar, iar poporul întreg a cântat: *Crucea tale ne închinăm Hristoase și sfântă învierea ta o laudăm și o mărim.*

Împăratul a mulțumit cu prea ferbinți rugăciuni lui Dumnezeu, că l'a învrednicit să poarte și el pe umeri crucea, pe care și Fiul lui Dumnezeu a purtat-o. Apoi nu peste multă vreme a primit botezul, spre marea bucurie a tuturor creștinilor drept-credincioși.

În biserica din Ierusalim sfânta cruce a stat neturburată vreme de trei sute de ani. Creștinii din toată lumea alergau necontenit în sfânta cetate și se închinau în fața sfintei cruci celui ce cu trupul pe cruce păcatele noastre le-a pironit. După trei sute de ani împăratul păgân al Persiei cu numele Hroșse a pornit cu război asupra împărăției romane. Biruind în luptă și cuprinzând Ierusalimul a luat ca pradă de război și crucea Domnului, ducându-o în Persia. Atunci s'a făcut mare jelanie în toată lumea creștinăscă.

În Persia sfânta cruce a stat patru-sprezece ani. După patru-sprezece ani împăratul Iralie a cerut ajutorul lui Dumnezeu, ca să poată aduce sfânta cruce iarăși în biserica cea mare din Ierusalim. A pornit cu război împotriva lui Hroșse și biruind cu ajutorul Dumnezeului celui preafăcut a luat sfânta cruce și împreună cu toată oastea a plecat către Ierusalim. Tot drumul din Persia până la Ierusalim împăratul l'a făcut pe jos, cu crucea pe umeri. Vestea biruinței s'a lăsat ca fulgerul în toate părțile și poporul a ieșit întru întâmpinarea biruitorului împărat. Dar mai ales întru întâmpinarea cinstitei și de viață făcătoare Cruci.

Când au ajuns la poarta Ierusalimului, întru întâmpinarea împăratului a ieșit și Zacharie, fericitul patriarh al sfintei cetăți. Atunci dintr'odată crucea s'a îngreuiat pe umerii împăratului, încât nu putea să mai facă nici un pas.

Prefericitul Zacharia văzând acestea a grăit către împăratul:

O, împărate, tu vrei să porți crucea Domnului îmbrăcat în haină de porfiră aurită și cu coroană de aur pe cap! Adu-ți aminte, că atunci când Iisus a purtat crucea pe sfintele lui umeri avea pe cap comună de spini și era îmbrăcat în haină mohorâtă!

Auzind acestea, împăratul s'a desbrăcat de hainele împărătești și s'a îmbrăcat în haine mohorâte. Iar pe cap și-a pus comună de spini. Atunci dintr'odată crucea s'a ușurat și împăratul, însoțit de patriarh și de toți episcopii și preoții cetății, între strigătele de bucurie ale poporului s'a dus spre biserică. Sfânta cruce au așezat-o din nou la locul ei de cinste, pe care poporul văzându-o a căzut cu fața la pământ, închinându-se cu multă umilnă.

Aceasta s'au întâmplat în ziua de 14 August și de atunci această zi se prănuiește în tot anul, în toate bisericile creștinești. Ca și creștinii acelor vremi, cădem și noi cu fața la pământ înaintea sfintei cruci și apoi iar ne ridicăm, însemnând, că prin păcat omul a căzut, iar moartea pe care a Fiului lui Dumnezeu iarăși l'a ridicat. Închinându-ne sfintei cruci, nu ne închinăm lemnului sau metalului din care este făcută, ci celui ce pentru noi cu trupul moarte a gustat.

Tot în această zi ajunăm, pentru că ne cade să ne înfășurăm în mănăcări și băuturi atunci, când sărbătorim dumnezeieștile patimi. Dar numai când sărbătoarea cade în zilele de luni până vineri. Dacă sărbătoarea cade sămbătă, cum s'a întâmplat în anul de față, atunci nu ajunăm, ci numai postim după vechile rânduieli ale sfintilor părinți. Și rugăm pe bunul și milostivul Dumnezeu să ne facă și nouă parte de rodul patimilor unui născut Fiului său. **SEPTIMIU POPA**

Dela Teatrul Național din Craiova

Luert destul de vădit că teatrul nostru dela un timp merge spre o evoluție vădită, care dă roade din cele mai frumoase. Faptul că el a început de doi ani încoace să meargă spre acest progres nu este decât venirea la conducerea lui a unui om capabil și cu oarecare aptitudini de organizarea teatrală.

Având de luptat cu două neajururi: lipsa materială și nepăsarea publicului, d-l. Drăgoescu, directorul Teatrului a reușit să le învingă pe amândouă și să ne dea teatrul așa după cum îl doriam. Stagiunea treută a făcută toate sforțările pentru a mulțumi publicul craiovean, care cerea numai premiere a căror montare costa mul de lei, și care totuși le reprezenta în fața unui public nu tocmai mulțumitor. Pentru ca reprezentarea acestor premiere să aibă o reușită și cât mai mulțumitoare s'au adus artiștii din București pentru ca să joace în seara premierei. Despre succesele avute cu un „Răzvan și Vidra”, „Nyu”, „Păscuitorul de Umbră”, „Contra Pătriturii” și o mulțime de alte premiere, critica bucureșteană cât și locală n'a putut să vorbească decât cu cuvinte elogioase de modul cum a fost montarea făcută.

Munca și priceperea d-lui Gr. Drăgoescu a dat roade și noi eroiului ne putem mândri că s'a găsit și la noi un om care să înfrunte oricâte obstacole și să ne dea un teatru cu adevărat occidental. Unde a ajuns astăzi teatrul sub conducerea d-lui Drăgoescu, s'au străduit mulți să-l aducă dar n'a reușit.

Și în stagiunea care va veni ea și în cea trecută s'au luat măsuri destul de frumoase pentru a avea un teatru cu mult mai superior ca cel din stagiunea trecută.

Astfel s'a angajat ca director de scenă unul din cei mai talentați artiștii ai scenei bucureștene în persoana d-lui Ion Manolescu. Pe lângă d-sa s'a mai angajat și d-na Vecera Manolescu, d. M. Tănovec-Cosmin, Antoniu dela Teatrul comunal din Sibiu și M. Gheorghiu.

Stagiunea care va începe la 1 Octombrie a. c. se va deschide cu Cocosul Negru, fantezie dramatică de Victor Eftimiu. În rolurile principale vor apare d. Ion Manolescu în rolul Dracului, iar d. T. Călin în rolul lui Nenoroc. S'au mai pus în repetiție „Clopotețul de Alarmă” comedie în trei acte tradusă de d-na Stela Poinaru, artistă societară la acest teatru. În rolurile principale vor apare d. Ion Manolescu cu d-na Vecera. Clopotele din San Lucia, cu d. M. Tănovec-Cosmin și d-na Aura Fotino.

Succesiv se va mai pune în repetiție Scampolo, comedie în 3 acte de scriitorul italian Nicodemi. Deocururile noi vor fi executate de pictorul Petrescu Muscă. **GH. I. CHITIBURA**

PENTRU SATE

RAVAȘE DE LA SATE

Din Bogdănești (Oituz).

În ziua de 7 Septembrie s'a desfășurat din partea cercului „Onești” o frumoasă activitate în mijlocul satului Bogdănești (Oituz) din jud. Bacău.

Discedimineață a început sf. liturgie săvârșită în sobor de către preoții: Vasile Lupescu-Bogdănești, Sachelar Gh. Gheoldum-Răcăuți, Gh. Surbăianu-Onești, Gr. Constantin-Căuții, Ghenadie Olteanu-Jevreni. Lume foarte multă. Vechia biserică zidită înainte de anul 1750 de către evlavioasa doamnă Safta Rosăteasa era plină. Cântăreții bisericiei: Ion Oancea, Gh. Pașcanu și Gh. Păstaru au dovedit deosebite însușiri muzicale, bine cultivate și bine glăsuite.

După sf. liturgie p. Ieonom Gh. Gheoldum, a explicat pericoapa evanghelică despre tânărul bogat. S'au cerșat punct pe punct învătătura Dumnezeiască ce reiese din această parte a Sf. Evanghelii, lămurind temeinice îndrumări pentru viața noastră creștină.

Sediința intimă s'a ținut în casa parohială unde preoții au discutat chestiunea restaurării bisericilor, care au nevoie de mare ajutor bănesc.

Deamiază pe la ceasul 3 în sala cea mare „de serbători” a primăriei s'au rânduim mai mulți vorbitori, preoți și învățători. P. Ieonom Gh. Gheoldum-Răpide deschide sediința îndemnând pe ascultătorii la atenție deosebită.

P. paroh Vasile Lupescu, un harnic și făcălept apostol, vorbește despre Adventism, punând în lumină toate rătăcirile și ignoranța în materie religioasă ce se observă la adepții acestei secte.

P. Ieonos Gh. Gheoldum dă lămuririle necesare asupra îndreptărilor ce s'au făcut calendarului Iulian, îndreptări care se vor desvârși pe ziua de 14 Octombrie 1924 stil nou, iar pe viitor calendarul va rămâne neschimbat. P. N. Băloaș-Cășin arată că Adventismul este o operă evrească, care tinde la distrugerea naționalității și a statelor. Numai o regulată frecvență a Sf. Liturghii ne poate feri de rătăcire.

Di primar C. V. Vasiliu, care e și învățător, arată că astfel de rătăcirii sunt streine sufletului neamului nostru. Ele nu pot prinde. Exemplul dat prin moartea cea cumplită suferită de Domnitorul Munteniei Constantin Brăncoveanu să ne fie veșnic în amintirea noastră, ea cel mai ilustru exemplu de păstrarea credinții strămoșești. Di Nicolae Matei fost deputat arată folosul cel mare ce reiesă din aceste conferințe pastorale. Numai întărându-se cauzele, vor pieri și relele urmări ce se observă în popor. După care p. Gh. Gheoldum începe sediința, iar mulțimea în strigăte de ura salută pe preoții la plecare. Printre cei de față se observă și învățătorii: P. Dima, Pușcașu fost revizor școlar, Avăntănești-Pilepești și d-nele Tudorache, Vasiliu, Matei, Dinea ș. a.

rește însemnătaea momentului și datorica ce o au enoriașii în lupta cea mare ce o aducem cu toții pentru moralitatea poporului. Tînărul absolut al seminarului d-l Vasile Vlăgea, într'o amănunțită cuvântare și bine alcătuită cu probe scripturistice arată că de multeori dreptul suferă, dar aceasta suferință este pregătitoare spre mântuirea sufletelor lor. Desvoltă în cel mai reușit înțeles citatul din sf. Scriptură „Prin sufletul tău va trece sabie”, adică cuvintele de proorocie ale dreptului Simeon.

P. I. C. Goagă-Berești-Tazlău, arată că sunt de însemnate învățăturile Evangheliei pentru viața creștină. Numai celce umblă în căile ei, poate spune că a biruit năcazul, răutatea ce sălăzuește în lume. Trebuie să sădim în inima omului credința în Dumnezeu și iubirea de fapte bune.

Tînărul medicinist Valerie Tudorache arată că toate relele de care suferim noi trupește, toate boalele ce ne bântuie sunt o consecință a slăbirei morale a sufletului nostru, a îndepărtării de Dumnezeu. Ațtea boli vin din neascultarea poruncilor Evangheliei. Oțtea este fca beție. Șaptezeci la sută dintre beții sunt tuberculoși. Și doar mijloacele de îndreptare sunt la îndemâna oricui. Credința în Dumnezeu, răbdarea, smerenia, cumpătarea.

P. econom Stavrofor Ioan Tudorache-Grozești deschide sf. scriptură și explică Evanghelia de astăzi, minunea săvârșită de Mântuitorul cu săturarea celor 5000 de bărbați (Ev. Matei 15. 36). Prin bogata argumentare teologică, prin amănunțita cercetare scripturistă și prin cea mai clară înlănțuire a ideilor biblice, cuvântarea p. Tudorache devine un curs de ecceșegă biblică populară. Stăpân deplin pe sf. scriptură, un mântuitor de forță al dovezilor evanghelice, Sf. Sa era stăpân pe sufletul ascultătorilor, pe cari i-a făcut să guste o clipă din cămin cea cerească cuvântul Domnului.

D-l C. Păstaru dirigintele școlii primare din Jevreni și adevăratul muncitor și mântuitor al fondurilor de reparație a sf. lăcaș, arată greutatea cu care a luptat pentru repararea bisericii „Sf. Împărați” aducând mulțămiri celorlce au ajutat.

Printre cuvântării, corul bisericii din Grozești a fost la înălțime. Repertoriul muzical al acestui cor se îmbogățește pe zi ce merge, atât prin harnicia dirijorului care nu e altul decât tînărul student Valerie Tudorache, cât și prin cultivarea elementelor componente. Vocea cântărețului, devotat chemării sale, N. Pușcașu și contribuția tînărului student teolog Dragomir, a dovedit și acum, că prin unire se poate executa de acest cor cele mai grele partituri religioase și cele mai ginșage armonii.

Printre mulțime se observă o frumoasă manifestare de mulțămire. S'au mai cântat: „Pre Time Te laudăm” de Gavril Muzicescu, „Răsunetul Ardealului” de Vidu, „Măntuiește Doamne Poporul Tău”, „Răsunet din Crișana”, ș. a.

GH. ROBU

Din comuna Cojocna (Ardeal)

Apa murdară care s'a strâns cu ploia marelui război în sufletele oamenilor nu e încă deplin curățată. Trebuie multă muncă, multă lumină, multă căldură și ale valurii răscolite de furtună să revie iarăși la alvia lor obișnuită. Noi preoțimea dela sate am văzut și vedem cum în sufletul curat și limpede al țărănilor s'a pus un fel de noroiu a gândurilor deșarte a lumei materialiste de azi și ne dăm toată osteneala a desgroapa talantul gândurilor și faptelor din lume. Preotul care a fost în toate vremurile — mântuitorul turmei sale în timp de pace și viteaz mântuitor de sabie în vreme de războiu — își face și azi și își va face și mâine datorința nu cu alături ei, muncind tăcut înfruntând toate curentele primejdioase bisericii și țării.

Bine îi cade acestui preot și tuturor intelectualiilor dela sate când îi vine ajutor în munca de propagandă culturală și națională. Astfel de ajutor prețios ne-a venit

nouă în comuna Cojocna, în 17 August, prin d-na Galia Tudor și d-l prof. Pop Florentin. D-na Galia Tudor a vorbit așa de frumos în biserică despre rolul preotului și despre vrednicia aceluora cari au ținut cu tărie la legea străbună, în căt a înduioșat pe cei de față. După amiază la școala ortodoxă în fața unei mari mulțimi de bărbați și femei și a tinerimii, veniți cu lăutarii și cântece dela horă, d-na Galia Tudor și-a desvoltat într'un grai dulce și curgător ca apa limpede, conferința despre rolul femeii — sufletul poporului același în toate ughiurile țării și despre portul național. Imbrăcăată într'un frumos port național, vorbind convingător și însuflețit a stors admirația și aplauzele sincere a ascultătorilor. Iar d. prof. Florentin prin personalitatea sa, vorbind despre „orânduiala în muncă” prin pilde potrivite din viața practică a făcut cea mai bună impresie. Mulțumim și pe aceasta cale acestor inimioși elujitori ai culturii și ideii naționale. **GEORGE SUCIU, paroh ort. rom.**

Din Lugă (jud. Iași)

Duminică, 31 August a avut loc o frumoasă serbare școlară urmată de bal, organizată de d-l D. Ionășescu și d-soara Eleonora Rață, cu concursul mai multor învățători și frunțași ai satului, fiind sub patronajul d-lui C. Toma președintele comisiei interimare și deputat de Iași. Această serbare s'a dat în folosul strângerii fondului trebuincios pentru repararea școlii. Programul serbării a fost bine executat sub conducerea harniciei noastre învățătoare Eleonora Rață, cu d-soarele d-nii Mărioara Rață, Elena Maoriade, J. Arust, I. Pantoloni, Corduneanu și alții. Încă de pe la amiază grupuri de sătenii din toate părțile, au început a se aduna umplând localul școlii atât de încăpător. La masa comună a luat cuvântul d-l Emil Diaconescu, care prin cuvinte bine simțite a mulțumit tuturor care au luat parte ținând să încurajeze această frumoasă serbare. A urmat apoi balul cât se poate de însuflețit. Dintre persoanele cari au luat parte la mărirea succesului material al acestei serbări, notăm pe d-nii: Emil Diaconescu, profesor și ajutor de primar de Iași. D-l M. Mihailescu cu familia, D. Ionășescu, I. Rață cu d-na, I. Voinescu cu d-na, d-nii N. Ghebovici, Matea Boj, Petu Tăran, R. Hulubei, N. Șimonescu, Maoriade cu familiile, d-soarele: Eleonora și Mărioara Rață, J. Arust, Elena Maoriade, M. Nichitșu, Z. Gavriluță, E. Cucoranu, Matea Boj, Doroftei, Negoită, Vasilescu, Florescu, Anișoara, Vranceanu, Comarinceanu, Moldoveanu, Manoliu și altele. D-nii Iancu Pantoloni, Const. Corduneanu, George Dăscălescu Const. și Ilie Răja, Const. Maoriade, Theodor Nichitșu, Mitică Platon, G. Gheum, I. Doroseanu, I. Handoca, M. Costăchescu, Fetou, Bordeianu, Apreutesei, Dima, Barku, Apostol, Dădărlat, Șimonescu, Amariței, Butnaruș și alții.

Serbarea s'a terminat dimineața în mijlocul mulțumirilor tuturor, căci a fost un prilej de întâlnire, de tot ce are mai bun împrejurimile și o apropiere firescă între sătenii și conducătorii lor. **D. I.**

Din Racovița (jud. Vâlcea)

În comuna Racovița, satul Marța, din județul Vâlcea, s'a format un comitet din dd. Gr. Brănescu președinte, I. Dumitrescu-Ridichie contabil, I. D. Părvu casier și alții, cu scopul de a se ridica o mănăstire și un monument în onoarea țiubiților noștri eroi.

În ziua de înălțarea Domnului și pomenirea eroilor s'a oficiat un parastas de către preotul D. Rădulescu și erarhul Gh. Popescu, din com. Greci-Matești, cu care prilej s'a strâns suma de 1360 de lei dela pioșii creștini și văduvele de război.

După aceasta s'a fotografiat biserică, împreună cu cele două turnuri ce sunt așezate pe cavouri la dreapta și la stânga bisericii care încă nu este acoperită și cociugul eroului necunoscut, împreună cu micii orfani, văduvele de război, membrii comitetului, preoții și lumea care a fost de față. După aceasta s'a dat o masă de către d. Grigore I. Brănescu, președinte, enoriași și alți membri fondatori. Lucru foarte laudabil. Așa dar comitetul aduce viile sale mulțumiri și ajută la acest sfânt locaș, și în același timp mai roagă pe toate persoanele, părinți, mame, frați, surori și voi văduve de război, să veniți cu toții și să ne ajutați cari cu ce puteți ca să construim o mănăstire pentru pomenirea eroilor, de oarece fiind celțlutei prea mari avem nevoie de mici ajutoare de la pioșii noștri creștini.

Domnii primari, învățători, notari, cinstiți preoți și alte persoane cari au bunăvoința să ceară și le vom trimite, contra preț fotografică sfintei biserici. **I. DUMITRESCU, pușar.**

Din Copalnic-Mănăstir (jud. Solnoc-Dobocă)

La o depărtare de o poșta de Baia-Mare, în partea de răsărit, se află comuna Copalnic-Mănăstir. Și c. j. este înconjurată de o regiune destul de frumoasă, totuși nu este vizitată de lume multă.

În ziua Adormirii Maicii Domnului, comitetul școlar din localitate a aranjat o petrecere urmată de teatru. S'au jucat piesele: „Nevasta mea, fie îngerii cu ea” și „Doi surzi” de către elevete Lucia Dragomir, Ana Tarța, Eleonora Mihăica și elevii Aurel Miclea, Alex. Miclea, Aug. Pop, I. Mihaica, Gh. Marcu și Șt. Nechita, sub conducerea harnicului învățător Teodor Pașca.

Normaliști Șt. Nechita, a declamat poezia „Pașa Hassan” de Gh. Coșbuc. Venitul acestei petreceri s'a datuit școlii. Pe la noi asemenea petreceri s'au făcut multe cu concursul studenților universitari din localitate și împrejurimi, cu concursul elevilor dela școlile secundare, țărani tineri și mai cu seamă cu al elevilor dela școala primară.

La înaintarea aceasta culturală a școlii a contribuit învățătorul Valerie Bărbos, înaintat acum revizor peste plasele Copalnic-Mănăstir, Lăpușul Ungureș și o parte din Ileana-Mare. Din îndemnul și sprijinul acestui învățător am ajuns o mulțime de școlari azi pe la școlile secundare.

Pe calea economică lucrează de vre-o 40 de ani banca „Riureana”, care în trecut a zidit o școala primară, a plătit învățătorii, căci dela stat n'a primit școala nici un ajutor, iar azi susține cooperativa „Mănăstireanca”.

Starea economică a comunei e slabă, deoarece pământ este puțin și nu prea productiv, populația e deasă așa că încă sunt locuitori cari n'au unde să-și ridice casa. Impropricrierea nu se poate face aici pentru că nu sunt proprietăți mari și nici domenii.

Starea culturală și economică ar fi poate mult mai înaintată dacă am putea scoate industria și negoțul din mâinile străinilor. **Șt. Nechita, normalist**

Din Dolhești (jud. Fălciu)

Nu de mult s'a pesuit din Prut, în dreptul Cernăuților, trupul regretatului nostru coleg și prieten, Jenică Radu, absolvent al școlii normale din Zălau (Transilvania). În prezent se găsea în armată și venind în concediu de vară acasă în sat, s'a dus la o soră a sa la Cernăuți. Din nefericie, în ziua de 26 Iulie s'a dus cu câțiva colegi și cu cumnatul său, și se sculăte în Prut, unde și-a găsit mormântul. Dumnezeu să-l erte. **S. ANUȚI**

Din Valea Boareasca (jud. Muscel)

În cătunul Cioacănești s'a sfințit și deschis în ziua de 18 August, în prezența d-lui ministru Anghelescu, un nou local de școala primară ridicat din inițiativa locuitorilor, și a unui comitet alcătuit din sătenii și frunțași satului: preotul Limberca, învățătorul Velicescu și proprietarul Florescu.

A fost o zi înălțătoare, căci acei cari au contribuit la înălțarea localului de cultură sufletescă, s'au adunat în mare număr în jurul d-lui ministru Anghelescu, îndemnându-l și ocrotitorul acelor hotărâși să răspundească cât mai multă lumină la sate.

Să dea Dumnezeu, ca pretutindenea pilda mănunchiului de oameni din cătunul Cioacănești, Valea Boarească, să găsească imitatori, căci cu cât vom avea școli mai multe și cu cât băncile vor fi în întregime ocupate de tinerile vârstare, cu atât vom avea mai mulți oameni luminați, spre folosul întregii națiuni românești.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La stângă Bistrei, la o depărtare cam de un kilometru dela ruinele mănăstirii sunt niște stânci foarte înalte. Pe stâncea cea mai mare și largă deasupra, se poate vedea foarte bine craterul unui vulcan stins, care e de forma unei fântâni, cu adâncimea de vre 6 metri. În sus se înalță munți înalți cu păduri de arini. Priveliști minunate.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o mărime mijlocie, cu anul 1151 săpat în el, pe care l-au dus la biserică din Deda unde se află și astăzi. S'au mai găsit și unele cărți slavone și românești de prin anul 1600, 1700, 1800, cari deasemenea sunt în biserică din Deda.

La o depărtare de vre 5 km. dela biserică și fabrică, în susul apei, se află ruinele unei foarte vechi mănăstiri de a lui Ștefan cel Mare, lângă care trăiește și așază un direșsalbatic de grosimea cam de doi metri. S'a aflat aici, la mănăstire asta un clopot de o m

ABONAMENTUL: Pe un an 250 lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, funcționari, meseriași și muncitori 200 lei pe un an. Abonamentul se plătește înainte; se face abonamente și pe jumătate an

Cultura Poporului

Abonamentul pentru instituții financiare, bibliotecă, cluburi și localități publice 400 lei. Pentru sprijinitorii foiei minimum 500 lei. În America 3 dolari. În Jugoslavia 120 dinari pe an. În străinătate 450 lei pe an

„CULTURA POPORULUI“

Cu începere dela 1 Octombrie „Cultura Poporului“ aduce noui îmbunătățiri la ea. Va înfrunta criza tiparului, cu o singură țintă: să dea cititorilor o hrană sufletească așa după cum o cer vremurile de acum. Avem credința că vom fi sprijiniți de toate clasele sociale, clase cari ne vor primi cu brațele deschise, văzând că în scrisul nostru e numai sinceritate, iubire de oameni și îndreptarea tuturor înspre biserică strămoșească. Fără tradiții, fără datini, fără taina care ne leagă de trecut ca să trăim în viitor, fără înțelegerea trudei rodnice de pe ogoare și fără apropierea sufletească de viața închinată muncii ai acelor cari au ochii la Dumnezeu și mângărea în unealta meșteșugului, — nu vom putea birui.

Să fim uniți cu toții sufletește; să ne revărsăm însușirile bune prin munca constructivă la fericirea României, aceasta e calea dreaptă. Și cine se îndepărtează dela ea, — păcătuiește.

În privința aceasta nu trebuie să păcătuiească mai cu seamă presa.

„Cultura Poporului“ conștientă de chemarea ce o are în rândurile scrisului românesc, pășeste și de data aceasta sănătos, la netezirea și la îndrumarea către tot ce e mai frumos în viață, ce e mai înălțător și ce e mai aproape de Dumnezeu.

„CULTURA POPORULUI“

SITUAȚIA POLITICĂ

ÎN ȚARA

Sfatul Miniștrilor. Săptămâna trecută s'a ținut la București un șfat al miniștrilor sub conducerea d-lui prim-ministru I. I. C. Brătianu. La acest șfat d-l ministru Săveanu a făcut o dare de seamă despre cele ce s'a văzut în ținuturile pustite de revărsările de apă din Dobrogea. S'a hotărât să se mule comuna Murfatlar pe un loc mai ridicat. Județul Constanța va primi o sută de vagoane de bucate pentru înșămânțările de toamnă, iar plugărilor li-se vor da ajutoare însemnate, ca să și clădească noui locuințe.

Tot la acest șfat s'a hotărât să se grăbească lucrările împrunecate cu clădirea Bisericii Neamului dela Măreșești, pentru care s'a adunat până acum 5 milioane de lei dela oamenii darnici. Coalați bani trebuințosi se vor acoperi din casa Statului.

S'a mai sfătuit apoi asupra legilor, ce se vor vota la toamnă, înainte de toate se va vota bugetul, adică legea venitelor și cheltuielilor țării în anul viitor, apoi legea administrativă, care va face o nouă împărțire a țării pe județe, legea pentru dreptul de alegător, legea de unificare judecătorească și legea muncii.

O nouă încercare de unire între partide. Acum o săptămână d-l C. Argetoianu, un fruntaș al partidului naționalist al poporului, a avut o întâlnire cu d-l Iuliu Maniu, președintele partidului național, la Sovata. La această întâlnire s'au sfătuit asupra felului, cum s'ar putea face unirea între cele două partide. Orice unire este spre binele țării, de aceea ne-am bucura, dacă bunul gând al celor doi fruntași s'ar înlăptui.

Adunarea partidului țărănesc. Duminică trecută s'a ținut în București adunarea partidului țărănesc, cu delegații din Muntenia, Dobrogea și jud. Covurlui. La această adunare s'au dat lămuriri asupra principilor, cari au zădărnicit unirea între partidul țărănesc și național și s'a hotărât să se țină adunări populare în toate județele țării.

D-l General Averescu în județul Gorj. Duminică și luni, în 14 și 15 Septembrie, d-l General Averescu, șeful partidului poporului, a cercetat mai multe comune din județul Gorj. D-l Averescu a fost însoțit de mai mulți fruntași ai partidului. La adunările populare ce s'au ținut în comunele cercetate, d-l general a dat lămuriri asupra gândurilor pentru viitor ale partidului.

O adunare a partidului maghiar. Astăzi 21 Septembrie se va ține la Cluj o adunare a partidului maghiar cu delegații din toate județele Ardealului. La această adunare se va alege un nou președinte, în locul d-lui Ugron Gábor, care și-a înaintat demisia.

ÎN STRĂINĂTATE

Conferința dela Geneva. La Geneva s'a ținut săptămâna trecută adunarea Societății Națunilor, cu delegații din toate țările Europei. La această adunare s'a făcut o mare efort să se sfătuiască asupra împușării armatelor. Având țările mai puțin armate, în viitor să nu se mai facă războaie, ci neînțelegerile dintre state să se judece din

partea unei judecătorei de pace. Acestei judecătorei s'ă-i fie supuse toate țările.

Lucrările viitoarei conferințe a dezarmării le pregătește comisia de dezarmare, care și acum lucrează la Geneva sub conducerea d-lui I. C. Duca.

Tot la această conferință d-l Apponyi, cunoscutul dușman de vremuri al românilor din Ardeal, a rostit o cuvântare împotriva României, Cehoslovaciei și Jugoslaviei, spunând că ungurii din aceste țări ar fi prigoaniți. În ce privește România, lui Apponyi i-a dat răspunsul convenit d-l I. C. Duca, arătând, că starea ungurilor din Ardeal e încă mai bună decât în vremea stăpânirii ungurești. De altmăduri nici guvernul unguresc din Budapesta nu e mulțumit cu Apponyi, care prin vorbirea lui a stricat foarte mult Ungaria.

Știri din Grecia. Generalii Torulis și Panatopolos au fost arestați, dovăduindu-se despre ei că urmăresc răsturnarea guvernului. Ofițerii armatei grecești au declarat, că armata nu a ascultat de sfaturile acestor generali și că e hotărâtă să nu se mai amestece în luptele politice.

Prieteniul lui Venizelos, fostul prim-ministru al Greciei, se silese a-l convinge ca să primească alegerea de președinte al republicii grecești. D-l Venizelos însă nu vrea să primească această cinste, spunând, că alegerea dânsului ar însemna noi tulburări în Grecia, iar Grecia acum are trebuință de liniște și pace.

Omor politic în Italia. Deputatul Casalini din partidul guvernului a fost ucis pe o stradă a Romei cu două focuri de revolver. Se crede, că uciderea lui a fost pusă la cale de partidele potrivnice guvernului. Musolini, prim-ministru Italiei, a luat toate măsurile pentru asigurarea și păstrarea liniștii.

Luptele din Maroc. În luptele ce se dau în Maroc între Spanioli și Arabi, armatele spaniole au suferit mari înfrângeri. Garnizoana dela Tetuau a căzut în mâinile Arabilor. Guvernul spaniol a trimis în Maroc noui întăriri.

Mari răscoale în Rusia. O telegramă din Chișinău aduce știrea, că țărani ruși din jurul Odesei s'au răscolit împotriva stăpânirii bolșevice. La cea dintâi ciocnire între trupele bolșevice și țărani, soldații din armata bolșevică au trecut de partea țărănilor.

Răscala s'a întins asupra întregului ținut al munților Caucaz. Răscolii au pus stăpânire asupra orașelor Boran și Tiflis, alegând un guvern din stăutul lor. Se zvonește, că răscala se întinde cu mare iuteală către miază-noaptea.

Revoluție în China. O crâncenă răscala a izbucnit și în răsăritul departat, în China. O mare parte a armatei s'a răscolit împotriva stăpânirii. Între trupele guvernului și cele ale răscolitorilor au avut loc mari ciocniri. Răscolii au ajuns la 13 kilometri de orașul Șanghai, ocuparea căruia ar însemna biruința lor desăvârșită.

Pentru apărarea Europei și Americanilor așezați în China guvernul Angliei și al Statelor Unite din America a trimis câteva corăbii de războiu.

VALENIILE-MUNTE

În județul Prahova, mai sus de Ploiești, stă fumos cuibărit la poalele munților orașului Văleni. Pe aici e larg deschisă valea râului Teleajen și trece unul din drumurile mai umbelate dinspre Carpați spre Dunăre. Drum nu numai pentru turme, ci și pentru îmblăugate care de comert.

Odin'oară, pe când nu era tren, se desfaceau aici, în Văleni, mărfuri venite din Ardeal și negustorii răsăritului le luau și le răspundeau prin țările noastre și prin vecini. Satul Vălenilor, în mijlocul unei întinse livezi de pruni și de tot soiul de pomi fructiferi, s'a tot mărit și înstărit. Larga case bolșevice, cu cerdacul odihnitor în față și cu beciul încăpător dedesupt, au fost durate cu trănicie, de stau și astăzi martore ale gospodăriilor noastre din trecut, îndestulate, cu pricepere și cu gi și orăduite. Astăzi căile mari de negoț trec pe aiurea. Vălenii au rămas într-o patriarhală liniște, care i-a păstrat în multe privinți viața românească de altădată. Trăiești aici, între multe biserici cuivoase și între oameni de veche și cinstită civiltate, vremurile cuminți de-acum câteva zeci, câteva sute de ani.

Într'un asemenea potrivit cadru s'a așezat marele cunoscător și prețuitor al trecutului nostru, profesorul universitar Nicolae Iorga. De aici începe faima culturală a Vălenilor de Munte, atât de modeste până atunci. Ca o vie dovadă a adevărului, că omul simțese locul, orașul acesta devine dintr'odată un focar de cultură românească. Di Iorga întemeiază o tipografie, de unde ies și se răspândește

era român trecut pe acolo care să nu se întoarcă acasă cu minte și cu inimă mai pregătite pentru marea luptă națională ce erau să o poarte cu toții. Dacă stărmărea graiurilor s'a făcut

NICOLAE IORGA

prin arme, unirea sufletească s'a făcut prin adăncirea și răspândirea aceleiași culturi românești, operă la care a contribuit mai mult decât orice Universitatea populară din Vălenii de Munte.

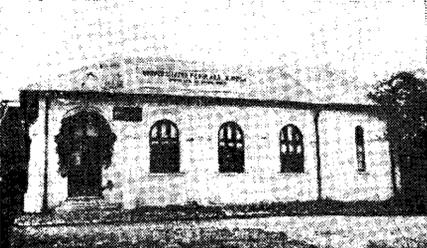
După uriașul războiu, cursurile de vară au luat un nou avânt și servesc de o nouă efort, cea mai însemnată

de asemenea conferințe. E dela sine înțeles că toți acești streini prieteni vor vorbi — și credem că nu de rău — la întoarcerea în patrie despre țara noastră. Iată cum se fac rodnice legături pacifice, culturale cu străinătatea.

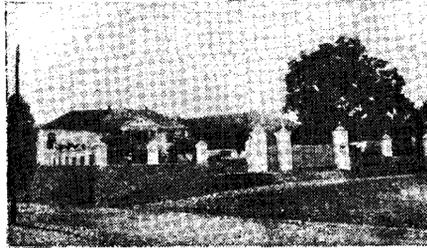
Numărul cel mare al cursurilor (în vara aceasta a trecut de 500) și puținătatea mijloacelor lor bănești au făcut necesară o organizare a vieții oaspeților din Văleni. S'au constituit căminuri în școlile primare din localitate și o cantină în sălile tipografice. Pentru la anul s'a proiectat clădirea unui cămin propriu.

Notăm că Universitatea populară a fost trecută sub auspiciile Ligei pentru unitatea culturală a tuturor românilor, care s'a îngrijit, prin liste de subscripție ca viața cursurilor să fie, a celor mai mulți, gratuită, iar a unora, cu prețuri foarte reduse. Organizarea n'a lipsit și în alte direcții: cei cari au venit la Văleni s'au bucurat de o reducere de trei sferturi pe căile ferate; în fiecare Duminică s'au făcut plăcuțe plim-bări prin împrejurimile Vălenilor, iar la sfârșitul cursurilor a avut loc o instructivă excursiune mai mare pe la Brașov, Sibiu, Cozia și Curtea-de-Argeș. La toate a luat parte și d-l profesor Iorga, lămurind pretutindeni însemnătatea lucrurilor văzute. Serbările n'au lipsit nici ele, cu un bogat program de cântece, recitări, muzică. Ba s'a înghebat și o trupă de dictanți, cari au jucat o nouă piesă a d-lui Iorga, „Îmbogățirea de războiu“.

Vălenii de Munte iau din ce în ce o dezvoltare culturală mai mare. În

UNIVERS. TATEA POPULARĂ N. IORGA

ȘCOALA DE MISIONARE „REGINA MARIA“ DIN VALENIILE-DE-MUNTE

în toate colțurile locuite de români o sumă de cărți literare ori științifice din cele mai potrivite pentru cultivarea și înălțarea sufletului românesc.

Dar nu într'aceasta stă cel mai mare merit a operii ce se făurește la Văleni. În vara anulului 1908, se începe aici o serie de cursuri. Câțiva oameni de carte, în frunte, firește, cu dl Iorga, din cea mai largă bunăvoie, fără gând de plată ori răsplătă, țin în fiecare vară, timp de o lună sau mai bine, lecții în legătură cu tot ce interesează și folosește cu adevărat marelui public românesc. Cei dintâi profesori cari au vorbit alături de conducătorul cursurilor, au fost d-ii: G. M. Murgoci, N. Dobrescu, Șt. Bogdan, V. Bogrea și Al. Lapedatu. Ultimei sunt doi iubii profesori ai universității din Cluj.

În afară de anii neliniștiți ai războiului, Universitatea populară din Vălenii de Munte și-a continuat neîntrerupt și mereu sporindu-și rodnicia-i activitate. La 1 Iulie 1912, a fost inaugurată, în prezența A. S. Regalei Principelui Carol, o sală proprie de cursuri, devenită azi neîncăpătoare. La tribună s'au perindat unii din cei mai de seamă oameni de cultură ce avem. E destul se pomenim pe scriitorul Barbu Delavrancea, V. Părvan, Dr. Cantacuzino, A. D. Xenopol, G. Bogdan Duică.

Ascultătorii veniți și ei numai de dragul învățării, sunt de diferite vârste și diferite ocupații. Cei mai numeroși sunt de sigur tinerii: studenții și învățătorii. Însemnătatea națională a cursurilor dela Văleni n'a constatat numai în ridicarea culturală și darea de sănătoase directive tineretului nostru, ci și — ori mai ales — în străngerea la olată și înfrățirea sufletelor românilor de pretutindeni. Într'adevăr, nu se strângeau în jurul marelui dascăl numai cei din vechiul regat, ci veneau, trecând peste nedreptele graniți din trecut și înfruntând primejdiile, frații din țările odinioare subjugate. La Văleni se cunoșteau și se învățau a se prețui unii pe alții, și nu

pentru consolidarea României: unificarea sufletească a tuturor cetățenilor ei. Români, acum liberi, vin din toate părțile.

Lor li se adaugă, iarăși de bunăvoie minoritarii. Obiceiuri și tradiții deosebite, firi deosebite se apropie și încearcă o colaborare cu ce are mai bun fiecare pentru înfrățirea și prosperitatea acestei țări. Se țin cursuri speciale pentru concetățenii noștri de altă națiune, ba chiar unii din reprezentanții culturii lor ne-o fac cunoscută și caută puncte de contact și de sprijin cu a noastră. Așa au făcut d-ii d-ii Bitai Arpad din partea un-

CASA N. IORGA

gurilor și Roth, Müller și Rösler din partea sașilor.

Anul acesta îndeosebi s'a făcut un prețios pas mai departe. Conferințe au ținut streinii și în alți ani, cum de pildă grupul de savanți englezi care ne-au vizitat țara dăunăzi împreună cu dr. Gaster. Dar acum lucrul e tot sistematizat. Țările vecine pritenesc și-au trimis distinși reprezentanți, cari au informat publicul nostru despre cultura și stările dela dânsii. Am avut astfel pe d-nii Glizej din Polonia, Petrovici din Jugoslavia și Kann din Cehoslovacia. Au fost chiar și mai mulți auditori din aceste țări. Conferințele lor s'au ținut în limba franceză și toți streinii cari au luat parte la cursuri au căutat să se deprindă cu limba noastră.

Din Apusul mai îndepărtat au sosit d-nii profesori Courtois din Elveția și Enerit din Franța, cari au ținut

anul trecut, d-l Iorga a întemeiat într'o veche casă boierească o școală de misionare naționale și morale. Stau aci timp de un 10-12 burserie, absolvente de liceu, își înzdrăvesc în aer bun și liniște trupul slabit de anii școlii și capătă o completare de cunoștinți și o îndrumare care le fac elemente de sănătosa și înălțătoare viață în mijlocul familiei și al societății.

Tot în Văleni se înființează acum un gimnaziu, iar d-l Iorga proiectează și un cămin de pictori.

După cum vedem, sântem în fața unui caz fără exemplu de puternică și binefacătoare inițiativă particulară. În țara noastră, unde prea se lasă totul în grija statului, un om a izbutit cu mijloacele sale și ale celor cari l-au înțeles și urmat să îndeplinească o operă de cultură, de a cărei măreție abia generațiile viitoare își vor da pe deplin seama. Familia Regală a noastră nu o dată a onorat cu prezența Sa instituțiile de la Văleni și însuși M. S. Regele a fost de față și a vorbit la deschiderea cursurilor din vara aceasta. E cel mai de seamă îndemn de a urma și spritu-

jini cu toții școala de la Vălenii de Munte, școală de înălțare și împlumire prin cultură a întregii noastre țări.

N. GEORGESCU-TISTU

GÂNDIRI

În drumul vieții sunt atâtea cărări!

Fericit e acela care a trecut prin cea mai spinosă.

Ochii mamei sunt, cartea în care citește i-tâi copilul.

Singuri cine a putut să-și lăpăteze numai copilul a înțeles fericirea maternității:

Nu mai mama adevărată știe ce-i vegherea, de la dansa, copilul învață a fi santinele.

O mamă nu trebuie să uită nici odată că, copilul nu este al ei, ci al Patriei.

ÎN MIJLOCUL NOSTRU

Ziua de 6 și 7 Septembrie a acestui an a fost o sărbătoare sufletească pentru poporul din comuna Curtcii, singura comună dela frontiere, însemnată pentru populația ei de peste 12 mii de suflete românești, cât și pentru că leagă răsăritul cu apusul. Curtciiul leagă țara noastră cu Viena, Berlinul și Parisul. Bucuria noastră e cu atât mai mare cu cât această fruntașă comună curat ort. rom. e a țării noastre, a României Mari.

O bucurie neașteptată ne-a adus coborârea alor 20 de generali, în frunte cu generalul inspector al trupelor române din Ardeal, d-l N. Petala în mijlocul poporului nostru, găzduiți în casele sătenilor noștri. Mulți dintre românii noștri îngrjițorii de oeretarea neobisnuită se simțeau din nou, ca în vremea de război, — socotind că iar are să fie ceva, căci ce alta ar însemna atâția generali la frontiera românească? Dar îndată s'au liniștiții țării, spunându-li-se că generalii cu întreaga lor suită, au venit să vadă pământul desrobii împreună cu fiii ei, cari o mie de ani au gemut sub jugul tiran.

A venit să se încredințeze aicea celce a luptat la Măreșești, marele general-inspector de trupe din Ardeal, pe unde a tras Dumnezeu cu plugul dreptății sale brazda vecinică între România și Ungaria.

După îndeplinirea celor oficioase militare, a doua zi în 7 Septembrie mulțimea de generali cu suita lor a luat drumul în alte părți.

Singurul general d. N. Petala însoțit de adjutanții săi d. maior Șova, a rămas la noi. A rămas cu noi pentru ca să intre pe veci în inima noastră. Și se putea altcum ca un Petala, care iubeste atât de mult poporul român, părintele soldatului român, și marele apolost și îndrumător al culturii poporului prin revista creiată și inspirată de spiritul sau profetic „Cultura Poporului“, se putea oare să nu vie în contact viu cu poporul? Nu, era imposibil. Iubirea mare de care e călăuzit a aliat locul cel mai potrivit de a conveni și a se întreține cu poporul: casa lui Dumnezeu. Iată-ne damni călcând pragul sf. bisericii din Curtcii, pe general, venind cu seopul vădit a învăța poporul ca un adevărat apolost. Un fior de bucurie ne-a cuprins pe toți și de abia așteptam momentul să auzim pe d. general Petala, vorbind poporului.

La priceasnă pășeste din strană d. general Petala și dela locul amvonului cu un suflet cald și înăl-

țător țin o cuvântare instructivă poporului, care umpluse biserica. Le-a vorbit ca un apolost național despre originea neamului, despre împlinirea de o mie de ani a asupritorilor noștri de ieri. O liniște mormântală în toată biserica, un resfusu lin național, d. general din inimile ascultătorilor, căroră parcă le-ar fi zis, ca odinioară Pavel apolostul celor din Troada: „Aprindeți candelile voaste: până ce vă vorbese vouă“. Cu adevărat candelile sufletului poporului erau aprinse și sorbiau toți învățătura generalului ce curgea ca dintr'o fântână cu apă vie. La pasagiul „Iar acum numai sunteți robi precum v'a ținut ungarul una mie de ani, ci fi eliberați de sub jug prin sângele a sutelor de mii de soldați români căzuți pentru eliberarea noastră“ mi-au venit în minte cuvintele apolostului Pavel scrise și trimise celor din Galatia: „Pentru aceea iată nu mai sunteți robi ci fi, iar de sunteți fii și mosteni sunteți lui Dumnezeu prin Hristos“ (IV 5). Și cu adevărat așa este, din robii de odinioară am devenit fii și mosteni acestei țării frumoase, din mila lui Dumnezeu și cu ajutorul atâtor mucenici căzuți și a Hristosilor națunilor române.

Remarcă aci cum se copiază pe sine oamenii cei mari fără să voiască și fără să știe. Aceasta e caracteristica bărbăților plini de avânt și dornici după libertate.

Di general Petala a vorbit ca un prelat, ca un apolost.

Povețele date poporului pentru credința morală, cultura minții și a sufletului prin citit, alipirea și ascultarea tot mai mult de biserică și conducătorii săi firești, profeții-mea și învățătorimea, a produs cel mai mare efect asupra credințioșilor, iar solicitarea către popor de a fi totdeauna noi cei dela frontiera, cari avem să constituim un zid de apărare în contra împlătorilor noștri de ieri, a înălțat atât de sdncă întrucât pute-ai să vezi cu ochii însufleșirea tot mai mare pentru apărarea noiei țări.

Iată un general iubit de toți, general care s'a pus în slujba țării prin cultivarea poporului. Mi-am zis mie: cu astfel de generali țara noastră în vece va trăi.

Pentru aceea în semn de prinos al recunoștinței noastre repeșce aplauzele din sf. biserică și mai adaug: „Trăiască generalul N. Petala la mulți ani!“

IDAM NICORESCU, dornic în Curtcii

O izbândă a țărănilor noștri

Am fost la expoziția zootehnică din Cluj. Am văzut și am auzit cu acest prilej pe Alteța Sa Regală Principele Carol, cu ce inimă voioasă rostia cuvântul de deschidere a expoziției, aducând omagiul de recunoștință Ardealului pentru izbândă ce o culege aici.

Nu pizăm să isvorească din cele văzute — zicea luminatul Moștenitor al Tronului — ci hotărâre la muncă fără preget, din plin, conșinși fii-decă numai prin muncă au izbutit și ardelenii să se ridice unde au ajuns, cu cultura vitelor.

Cu deosebit interes m'am uitat apoi la șirul de vite albe și galbene înșiruite în lungile poieți, cari sunt înfrățite ca o sărbă vie, culeasă de pe toate câmpiile Ardealului și Bănătuții, și am rămas încântat.

Încântat mai ales de ceea ce am văzut în partea vitelor.

Sunt interesante, negreșit, și secțiile celelalte, a căilor, a porcilor. Sunt foarte frumoase cotețele cu pasere de diferite soiuri. Minunată mulțimea și felurimea porumbelilor, o bogăție de varietăți frumoase cum nu se poate nici închipui.

Dar mai mulțumit am eșit dintre șiregurile de vaci și vitele, datătoare de lapte și de boi de jug. Ele sunt izvoarele de hrană și de muncă. Dela ele ne vine hrana cea mai bună și tovarășii de muncă cei mai de nădejde, fără de cari toată așteptarea de înaintare economică ar fi subredă. Pentru că e departe încă vremea când „auto-tractoarele“ d-lui Perry se se folosească și la sate, înlocuind astfel plugurile cu jugari și juncani.

Aici țărăni noștri ni-au dovedit un

progres frumos, pentru care noi îi felicităm și ei pot fi mândri.

O pățanie personală mi-a ilustrat izbitor această constatare. Am trimis și eu la expoziție o vițelușă. Cea mai frumoasă vietele din mica mea gospodărie cu care căutam să mă fălesc.

Curat soiu de Siementhal, de un an și jumătate. „Viorea“ mea mi-se părea cea mai frumoasă și mai mare între vițelele de vârsta ei. Dar ce întâmplare. Chiar lângă ea ajunseră 2 vițele ale unui țaran de lângă Medaș. Și ele de același soiu și întocmai de aceeași vârstă, însă, cu o schoapă și o palmă mai finale d.cât „Viorea“. Se înțelege, în proporție cu înălțimea între toate desvotarea lor și frumusețea lor.

Când le-am văzut alături m'am simțit umilit și bătut și mă interesam cu dinadinsul a cui sunt vițelele vecine? M'am mai mângâiat constatănd, că sunt ale unui țaran român.

Mi-ar fi fost mai rușine, dacă întâmplător ar fi fost ale unui concetățean saș.

Astfel s'a dovedit, că țărăni noștri, cari atâtea veacuri deardând au păzit și au îngrijit vitele stăpânilor lor străini, au învățat ceva din aceasta umilă îndeletnicire, și acum când au ajuns la puțina de a avea vitele lor în ograda și pe moșia lor, știe să și le îngrijească cu iubire și cu plăcere. Expoziția din Cluj este o izbândă a țărănilor din Ardeal.

Izbândă lor este mândria noastră și nădejdea noastră de mai bine.

DR. ELIE DĂNIȘ, protopop-senator

SCRISOARE DIN SIBIU

Dl prof. N. Iorga în trecere prin crasul nostru cu cursiiți Universității populare dela Vălenii de Munte, ale cărei cursuri s'a sfârșit, a ținut în ziua de 19 August a. c. la teatrul orășenesc o conferință, vorbind despre „Raporturile între literatura română și a naționalităților“, concludând că această legătură este posibilă, că există Ardealul avându și istoria sa (așa cum afirmase și la conferința ținută de dimineață minor țâților sași, răspunzând întrebării „dacă Ardealul își are istoria sa“).

După conferință, trupa universității populare de sub conducerea d-lui V. Brezeanu, a reprezentat piesa d-lui Iorga „Îmbogățirea de război“ (piesă de moravuri sociale în 3. acte).

Renumele conferențarului a străns în cea seară la teatrul tot ce intelectualitate română din Sibiu are mai de seamă.

NICOL

MÂNDRULIȚA DELA MUNTE

(Cântec vechi bănățnesc cules de Nicolae Fira)

armonie de LAURIAN NICORESCU

COX MIXT

Allegretto moderato.

Mândrulița dela munte
Nu purta părul pe frunte
Că Țor eși vorbe multe.

Las' să iasă că ru-mi pasă
Că bădița nu'i acasă
Mi s'a dus cu coasa rouă.

Să cosască fân și vouă
Rupă-i dorul coasă'n două
Să-și cumpere alta nouă.

Alta toată floricele
Să vină'n brațele mele.
Măi dorule, măi!

CETATEA ISMAIL Ostrovlul Călimănești COMUNA GLĂVILE

Toate aceste dajdii se strângeau anual, cu cea mai mare strălucire...

În cetate, populația era alcătuită din Tătari, Turci, Armeni, Moldoveni, Greci și Caraimi...

Unitea de lungime era „pi-ko” sau „endarea”, care avea aproape un sfert de metru...

Tătarii se ocupau cu creșterea cailor, erau nomazi și umblau mai mult călări...

Deși erau sluiți, Tătarii țineau la femeile și la cinstea casei lor...

Stații de poștă nu erau. Tătarii însă erau obligați să caute cai printre locuitorii auzelor...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

răsboiu, fiecare musulman ardea de dorința să intre în foc...

Drumurile erau slab întărite. Soseaua care ducea de la Ismail la Chilia...

Tot în această biserică se află și o icoană făcătoare de minuni a Sfinței Fecioare Maria...

La 14 km. de Strehaia pe partea stângă a drumului Strehaia-Corova...

rabila (face rușine satului), la Gura Motrului ca să vizitez mănăstirea, despre care auzisem multe...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Șoseaua bine îngrijită, care pleacă de la Râmnicul-Vâlcea înspre vechea frontieră...

Păduri de brazi, anini și fagi umbresc ostrovlul, iar florile de câmp împreștrează covoarele de verdeață...

În acest timp apele Oltului venind mari și revărsându-se peste malurile amenințau să înnece carul și bolii credincioșului țaran...

Deși războiul ne-a adus victoria, în schimb ne-a costat un mare număr de jertfe mari și scumpe...

Unul din acești oameni priși este și sf. sa preotul paroh Dimitrie Popovici, din Poiana Stampii...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Centru a se putea urmări un istoric în viitor, cred necesar, să dăm aici și numele împroprietărilor...

mai de care, să se înscrie mai întâi, din care cauza au fost multe certuri și vrăjămășii între locuitorii...

Deși războiul ne-a adus victoria, în schimb ne-a costat un mare număr de jertfe mari și scumpe...

Unul din acești oameni priși este și sf. sa preotul paroh Dimitrie Popovici, din Poiana Stampii...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Centru a se putea urmări un istoric în viitor, cred necesar, să dăm aici și numele împroprietărilor...

mai de care, să se înscrie mai întâi, din care cauza au fost multe certuri și vrăjămășii între locuitorii...

Deși războiul ne-a adus victoria, în schimb ne-a costat un mare număr de jertfe mari și scumpe...

Unul din acești oameni priși este și sf. sa preotul paroh Dimitrie Popovici, din Poiana Stampii...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Abonamentul dela 1 Octomvre la „Cultura Poporului”, s'a mărit. Pe un an 250 lei; pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, funcționari, meseriași și muncitori 200 de lei...

Amintiri din război

Era cel mai simpatice băiat din regiment. Încă din primele zile după venirea dela școala militară...

ADEVĂRAȚII FII AI POPORULUI

Este vorba de o grupă de elevi, din comuna Mocira (jud. Satu-Mare) cari au sfârșit și-au îndepărtat chemarea stătuți ce-o au toți fața de popor...

Deși războiul ne-a adus victoria, în schimb ne-a costat un mare număr de jertfe mari și scumpe...

Unul din acești oameni priși este și sf. sa preotul paroh Dimitrie Popovici, din Poiana Stampii...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

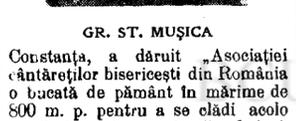
Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Iord. Ibr. Bucă.

Un om de bine

Grigore St. Mușica cântăreț bisericesc în stațiunea balneară Carmen Sylva-Tochirghiol, județul...

GR. ST. MUȘICA

Constanța, a dăruit „Asociației cântăreților bisericesci din România o bucată de pământ în mărime de 800 m. p. pentru a se clădi acolo un câmp pentru cântăreții suferinzi...

Slujitorii țării

Un iscusit jandarm, este I. Samoil Gălea șeful de post din Valea Cos-

SAMOIL GĂLEA

tinului, județul Cernăuți. O dragoste părintească poartă față de săteni și e un aprig apărător al ordinii publice...

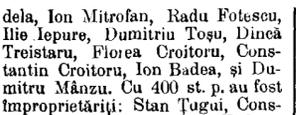
DIN AMERICA

Acesta e doamna I. I. Nolan din California, singura femeie aleasă senator...

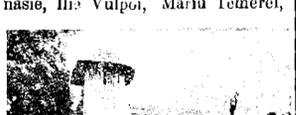

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

O FAMILIE DE SĂTENI DIN GLĂVILE

dela, Ion Mitrofan, Radu Foteșcu, Iliu Iepure, Dumitriu Toșu, Dincă Treistaru, Florea Croitoru, Constantin Croitoru, Ion Badea, și Dumitru Mănușu...

BISERICA DIN GLĂVILE-OLTEANCA STÂNCULEȘTI

Mariu Andrei, Pătrascu Magădan, Nicolae Pătrascu, Barbu Pătrascu, Ion Pătrascu, Radu Giuroiu, Vasile...

Capitan MIHAIL TRAIAN

VARA PRIN OLTEANIA

La 14 km. de Strehaia pe partea stângă a drumului Strehaia-Corova. Are 1481 de suflete. Satul nu are nici un străin...

rabila (face rușine satului), la Gura Motrului ca să vizitez mănăstirea, despre care auzisem multe...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Sfințirea clopotelor din Poiana Stampii

Deși războiul ne-a adus victoria, în schimb ne-a costat un mare număr de jertfe mari și scumpe...

Unul din acești oameni priși este și sf. sa preotul paroh Dimitrie Popovici, din Poiana Stampii...

Deasupra uzei de intrare se poate citi (scris cirilic) numai atât cât am putut copia...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

Scrisoare din Zălau

În luna Septemvrie avem nădejdea, ca să se poată organiza și noul Cămin de ucenici în localul școlii primare de Stat din Str. Ștefan cel Mare...

Deși războiul ne-a adus victoria, în schimb ne-a costat un mare număr de jertfe mari și scumpe...

Chipul acesta ne arată marile fabricant din Cincinai, O. dând 600 de mii de dolari, pentru a fi împărțit între lucrătorii fabricii sale...

CLOPOTNITA MĂNAȘTII GURA MOTRULUI

FREZEȘTRĂ DE PIATRĂ ÎN CHILILE MĂNAȘTIRII DE LA GURA MOTRULUI (JUD. MEHEDINȚI)

ADMINISTRAȚIA, roagă stăruitor pe domniile abonați cari au rămas în urmă cu plata abonamentului...

Statutele societății cooperative de aprovizionare și desfacere în comun

CAPITOLUL I.
Infuzare. Scop. Durata.
Art. 1. — Se înființează în comuna... județul... o societate cooperativă de aprovizionare și desfacere în comun sub numele...

CAPITOLUL II. Membrii. Drepturi. Datorii.

Art. 5. — Pot fi membri ai societății locuitorii majori din comuna de reședință și din comunele vecine...
Art. 6. — Membrii noi se primesc de Consiliul de Administrație pe baza unui act scris de intrare în societate.

Serbarea din Brezoiu

Duminică, 24 August, a avut loc o mică, dar înălțătoare serbare a căminului societății pentru ocrotirea orfanilor din războiul din Brezoiu și s'a înființat noul local.
Acest lucru marele român din București Gr. Alexandrescu cu familia și fiul Grigoraș, d-na și d-l Roman Căpățână, fabricant de șocolată și bomboane din București, d-l Aurelian Popescu student la Londra, d-nii Alex. Popa, Traian Mihăilescu și avocații din R. Vâlcea; membrii comitetului filialei, autoritățile locale și mulți vizitatori din Brezoiu.

Serbarea din Brezoiu

Duminică, 24 August, a avut loc o mică, dar înălțătoare serbare a căminului societății pentru ocrotirea orfanilor din războiul din Brezoiu și s'a înființat noul local.
Acest lucru marele român din București Gr. Alexandrescu cu familia și fiul Grigoraș, d-na și d-l Roman Căpățână, fabricant de șocolată și bomboane din București, d-l Aurelian Popescu student la Londra, d-nii Alex. Popa, Traian Mihăilescu și avocații din R. Vâlcea; membrii comitetului filialei, autoritățile locale și mulți vizitatori din Brezoiu.

Săptămâna

Jertfele care se aduc pentru îmbunătățirea acestor țări, credem că vor fi răsplătite de către publicul cititor, prin aceea că fiecare va îndemna pe cunoscuți să citească și răspândească „Cultura Poporului”. În fiecare sat trebuie să pătrundă această joasă. Fiecare sătean știutor de carte, muncitor, meseriaș, negustor, preot, învățător, cântăreț, mamă, elev sau elevă, va găsi în paginile Culturii Poporului îndemnuri bune și folositoare.

A. S. R. Principele Carol a instituit la fundația culturală „Principele Carol” un premiu de 60.000 lei pentru cea mai bună lucrare cu subiectul Avram Iancu (monografie, piesă de teatru, povestire). Premiul se acordă la 1 Septembrie 1926.

IN COMUNA Cacoveni din apropierea orașului Oravița, jud. Caraș-Severin, a fost o frumoasă expoziție de vite și industrie de casă. La expoziție au luat parte comunele Agaci, Broșteni, Cacoveni, Cârneu, Comorăniște, Torotic, Greoni, Maidan, Orașuța montană și română, Ticvanul mare și mic și Vărădia. S'a admirat raritățile de capete de boi, tauri, porci de rasă, cai, precum și cele de poame și legume. Bumbacul produs în părțile acestea, a produs mare bucurie că în sfârșit se va putea cultiva și la noi în țară.

D-L ȘTEFAN POP, directorul liceului Sf. Sava din București, originar din Ardeal, a cerut ministerului școlilor ca să primească la internatul liceului, fără plată, cinci copii de moși din ținutul Vidrei-de-Sus, satul lui Avram Iancu. Dl. ministru Angheliescu a îndeplinit cererea.

SOCIETATEA SCRITORILOR ROMÂNII, a luat hotărârea ca să serbeze douăzeci de ani de la moartea talentatului poet Ștefan Petica. Cu prilejul acesta va avea loc și un pelerinaj în satul Iești, din județul Tecuci, locul de odihnă al regretatului scriitor, mort la 20 Oct. 1904.

LA TIMIȘOARA, s'a ținut al 36-lea congres al inginerilor silvici.
IN urma stăruințelor depuse de d-l Grigore Tabăcaru prof. la școala normală și docent universitar, la Tecuci, se va deschide o școală comercială elementară de băieți.

DUMINECA trecută, în apropiere de Cosmin, la o depărtare de vreo 40 km. de Cernăuți s'a întâmplat o nenorocire de automobil. În el se aflau șapte persoane. La un moment dat s'a rupt cârma automobilului, luând-o de pe șosea peste porumbiște. Au fost răniți: d. T. Tovarnișchi, ruda d-lui Nistor, ministru ai Bucovinei, d-na Tovarnișchi, sora d-nei Nistor, d-ra Liteanu, o copilă de zece ani și un licean. Răniții au fost duși la Cernăuți, unde li s'au dat îngrijirile medicale.

LA sonda No. 2 a societății „Pravova” de la schela Runcu din Câmpina, a izbucnit un foc, arzând întreaga schelă. Ingerul Elias și chirurgical Maer, au suferit arsuri. Maestrul sondor Florea Ene din comuna Bănești, a murit. Au mai fost răniți: N. Dumitriu și un sondor.

TRIBUNALUL din orașul Bordeaux (se citește Bordo) din Franța, condamnă la două luni închisoare pe spaniolul dela Torre, găsit că umbrașe fără nici un câpățâ. Făcând spaniolul apel la Curte, a dovedit că are la băncile din orașul Madrid, depuneri în sumă de 1 milion pesetas, adică 2 milioane de franci sau 25 milioane de lei de ai noștri, și Curtea găsiind că aceasta nu înseamnă să fii vagabond, l'a achitat.

SĂPTĂMÂNA trecută au fost aduși la comendurile diviziei din Dej (Ardeal), un grup mare de țărani și țărănce care voiau să fie botezați de bapști. Grupul a fost adus din comuna Negriștii și a fost trimis spre cercetare la Cluj.

CĂTĂREȘII din partea unor săteni. IARMAROCUL la Botoșani, s'a deschide cu începerea dela 28 Septembrie și va dura până la 13 Oct.
A SOSTI în țară, la Sinaia, I. P. S. S. Mitropolit al Sevestiei, Doșitei, însoțit de G. Ghianaru, trimiș de Damianos, patriarhul Ierusalimului aducând pentru MM. LL. Regele și Regina Maria, Marea Cruce a Sf. Mormânt cu iernă sfânt.

RUGĂM ziarului „Dobrogea Jună”, „Lumea” și altele când reproduc articole din foaia noastră, să aibă bunăvoința să scrie izvorul de unde sunt luate. E o datorie elementară, pe lângă că există și o proprietate a scrisului.

DOMNII redactori și reporteri culturali ai foaii noastre, sunt rugați să ne înainteze cât mai curând fotografiile pentru a li-se înmăna carnele de legitimații noi, la „Cultura Poporului”.

COMITETUL despărțământului „Hunedin” al Asociației „Astra”, convoacă adunarea cercului a despărțământului pentru ziua de Duminică, 28 Septembrie, în localul școlii primare din Mânăstirul unguresc.

DASCĂLUL Pasarian Teodorescu, a reclamat postului de jandarmi din București Noui, că fiind trimis de către preot a-i aduce niște vestimente, a găsit ușa bisericii deschisă iar lucrurile dinăuntru răvășite.

Ușa fusese deschisă, lada cu vestimenta răsturnată iar o casetă mică de fier stricată și ce a fost în ea furat.

Jandarmii au început să cerceteze faptul pentru a da de urma nelegiuțiilor. Cât de răi mai sunt oamenii!

EXPOZIȚIA internațională de lucrări grafice, care a fost aranjată la Oradea-mare de către „Uniunea Muncitorilor Grafici din România” în zilele de 7-12 Sept. a fost cercetată de 8048 vizitatori din diferite țări ale Ardealului, admirând îndeosebi lucrările din Olanda și Austria, precum și cele din Franța, Belgia și Cehoslovacia, rămânând impresionați de felul artistic cum se lucrează în țările susmenționate. După cum suntem informați această expoziție se va aranja și la Cluj și București.

TOATE NAZDRĂVANIILE se întâmplă tot în America. Un miliard american din orașul Cincinnati, a îmblânzit un șoarece, pe care l'a așezat aproape de cușca unei privighitori. Șoricelul atât a ascultat cântecul vecinei sale, până în cele din urmă a început și el să țârască. Astfel că micul șoricel a învâțat să cânte.

IN CURÂND va avea loc în orașul Bălți, din Basarabia, sărbătorirea punerii petrei de temelie a unei frumoase biserici, ale cărei planuri sunt întocmite de arhitectul Adrian Găbelescu.

NAȘTE făcători de rele au dat foc la 42 de arii ale locuitorilor din satul și comuna Ungureni, jud. Botoșani. Focul le-a mistuit pe toate. Patruzeci și două de familii după ce au muncit o vară întreagă și-au văzut avutul nimic.

PE BOLȘEVICI li mai bate și Dumnezu pentru răutățile lor. În vara care trece, în multe părți ale Rusiei a fost secetă cumplită, încât plugarii din Volgevia nu vor putea aduna nici atâtea bucate, câte sunt de lipsă pentru sămânțurile de toamnă.

PENTRU CITITORII NOȘTRI „Cultura Poporului” se gândeste în fiecare clipă, ca să fie mai folositoare cititorilor ei, și pentru că foaia e răspândită destul de mult în America, de aceea se pune la îndemână a celor care au neamuri peste Ocean, și dacă vor să-i întrebe ceva, sau să aibă știri despre ei, — într'un cuvânt tot ce i-ar interesa — vor trimite în semnările lor la „Cultura Poporului” unde vor fi publicate. Aceleași lucruri și pentru românii din America, dacă dorso să aibă știri dela rudele de acasă din România, să ne trimească răvașii și ele vor fi publicate în foate. Tipărirea se va face fără bani.

IN BUCUREȘTI, a ars fabrica de mobile și binala a d-lui Ernest Pol, dela lângă spitalul Filantropia.
În mai puțin de jumătate de ceas întreagă clădirea a fost în flăcări. Pagubele sunt de 5 milioane.

SĂTEANUL Gh. Etimie din Zorleni, județul Iași, a fost înjunghiat cu cuțitul de către Gh. Grecu, în apropiere de orașul Iași, unde venea Etimie cu carul.

Victima a murit. Criminalul a fost arestat. El a spus în fața autorităților că l'a omorât din ură.

TRENUL cu călători care venea în spre Iași dăunând noaptea a fost atacat de hoși. Călătorii aflați în vagoane au fost cuprinși de panică au zădărnici câteva focuri de armă, trase de pe câmp. Și asta nu se petrecea de cât la un kilometru de gara Plocești. Un glonte a spart un geam de la vagonul restaurant, și a eșit pe cealaltă fereastră din față.

Tândările de la fereastră au lovit pe două persoane. Autoritățile cercetează cazul.

PREIȚII NOȘTRI. În toate orașele, târgurile și comunele rurale din România vrem să avem preițini. Acești preițini grupăți în jurul mișcării noastre culturale, vor trebui să ne scrie în foate: fapte bune, mișcarea culturală, artistică, economică și industrială din localitatea în care trăiesc. Știri de asemenea natură înțeleg interesese intelectualele orașelor, muncitorii de prin ateliere și fabrici și lumea dela sat. Preițini ne vor trimite aderarea lor, iar redacția noastră le va răspunde ce au de făcut.

MINISTERUL de agricultură, în dorința de a veni în ajutorul miilor plugari cari au suferit mai mult din cauza secetei în vara acestui an, precum și pentru a face cu puțință cultura grâului pe o suprafață cât mai mare, a destinat, pentru județele de mai jos o cantitate de 1250 vagoane grâu de sămânță, care urmează a se distribui prin organele casei centrale a cooperativelor sătești, în modul următor: 100 vagoane pentru județul Covurlui; 100 vagoane pentru județul Cahul, 150 vagoane pentru județul Cetatea Albă, 150 vagoane pentru județul Ismail, 50 vagoane pentru județul Tighina, 100 vagoane pentru Tighina, 300 vagoane pentru Brăila, 150 vagoane pentru Ialomița, 100 vagoane pentru Constanța și 50 vagoane pentru Tulcea.

IN total se dă 1250 vagoane grâu de sămânță.

ZILELE TRUCUTE a murit în comuna Unetești (Chișinău) Ivan Tugulea în etate de 107 ani. După urma lui Tugulea au rămas patru feciori și două fete. Cel mai mare fiu al lui Tugulea are 75 ani, iar nepotul cel mai tânăr este de 14 ani.

IN SATUL BĂLTĂTEȘTI din jud. Neamț, s'a înființat o școală de economie casnică. Multe altele, spre fericirea țării.

SĂTENI, dintre domniile voastre sunt cei mai mulți cari știți să punți pe bărio gându vostru, așa cum trebuie; de aceea vă rugăm, cari vă bizuiți a spune lucruri bune, — ca să învățăm și noi cântăreții dela domniile voastre — să ne scrieți pentru a se tipări în foaia noastră, care este a noastră. Vrem să auzim sfaturile voastre, vrem să ne cunoaștem de aproape, vrem să vă spunem și noi părțile voastre, cum mai este prin sat și cum ai dori să fie. Și vorbind un sătean din Basarabia, și altul din Banat, și altul din Bucovina, și altul din Ardeal și altul din Dobrogea, ne vom cunoaște mai bine și ne vom iubi mai mult.

Pentru „Spitalul Moșilor”

COMITETUL Soc. „Surorilor de Cruce” de sub președinția d-nei Ana Popp, aduce și pe această cale mulțumiri d-nei văd. Eliza Cav. de Botta, și d-lui Daniel Ilariu Monasterian din Abrud pentru suma de câte 500 lei, donați pentru „Spitalul Moșilor.”

„Cultura Poporului” face apel către cititorii cari pot veni în ajutorul moșilor, să trimită după puteri donațiuni Comitetului, care va publica în gazete numele donatorilor.

MINISTERUL INDUSTRIIEI și al comerțului a dat la casa centrală a cooperativelor sătești suma de una sută milioane de lei sub formă de avans pentru a se întrebuința la cumpărarea de semințe cari se vor împărți agricultorilor în părțile bătute de secetă în cursul anului.

IN CAPITALA TURCIEI, orașul Constantinopol, a eșit svonul că palatul fostului Sultan va fi scos în vânzare. O societate străină doarește să cumpere acest palat spre a-l preface într'un mare hotel.

LA BISERICA DIN ȘIȘCANI, județul Chișinău, s'a descoperit un pergament ce datează dela 1779 și care este semnat de domnitorul Dimitrie Moruzi.

Pergamentul este întărit cu pecetea domnească.

O GROAZNICĂ FURTUNĂ s'a abătut asupra insulelor Leemard din Anglia. Sunt o sută de morți, 300 de case au fost dărâmate; foarte multe corăbii și vapoare ancorate (legate) la țărm s'au scufundat.

IN DUMINECA aceasta se va face cu mare pompă de către I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, sfințirea frumoasei biserici din comuna Vulcan-Pandele, jud. Dâmbovița.

DUREROASA nenorocire s'a întâmplat în gara Galați. Băiatul Ionel Dimitriu se juca cu un frate al său în fața fabricii de uleiuri de lângă linia ferată.

La un moment dat a trecut un tren de marfă, care pe neașteptate l'a găsit pe linie pe micul Ionel.

Roțile mașinei au trecut peste el, despărțindu-l corpul de cap, care a rămas pe linie.

Rămășițele au fost adunate și date părinților, spre a fi îngropate.

SĂPTĂMÂNA trecută, 25 de oameni înarinați au trecut Nistrul și au intrat în comuna Nicolaevca. Ei s'au dat ja primărie, omorând pe primar și furând 40 mii de lei din casa primăriei. Apoi s'au dus la târgul din sat, unde au jefuit pe negustorii aflați acolo.

Bandiții de aici s'au dus la casa primarului, și au omorât pe soția acestuia și o servitoare. S'au întors înapoi la primărie și i-au dat foc. În urmă au luat trei căruțe din sat și au fugit. Doi jandarmi sosiți dela postul vecin s'au luptat după bandiți spre ai urmări. Aceștia însă, au deschis un foc viu asupra lor, omorându-i pe jandarmi.

ASUPRA orașului Tg.-Măgurele, într'o noapte, s'a deslănțit un groaznic val de aer ferbinte, care a adus foarte mari pagube, viilor, pomilor și zarzavaturilor.

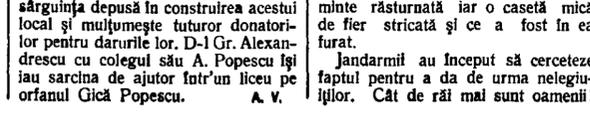
Vântul a fost așa de puternic încât a dărâncinat copaci, a trântit zaplazuri și a desvilit case. Căldura era așa de mare încât mai toți oamenii deștepti din somn au scocotit că valurile de aer fierbinte sunt flăcările vre-unui foc.

Bătrânii povestesc că niciodată n'au pomenit asemenea lucru; noroc că asemenea ferbinteală n'a durat decât 8 sau 9 minute.

RECOLTA DE VIN în regiunea Moldovei și a Basarabiei este foarte bogată. Prețurile au scăzut simțitor. În Basarabia se vinde cu 4-6 lei litrul de vin nou.

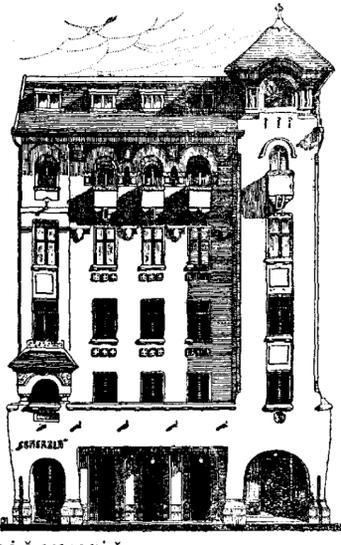
NU DE MULT, doi profesori de medicină, Dr. Bernheim și Dr. Monnier au adus la cunoștința societății de medici din Zürich o întâmplare foarte ciudată a unui copil sugărie, în vârstă de 7 luni, care începuse a rumega ca vitele.

In atenția d-lor Jandarmi!
Nu mai există boale de vite oronate, dacă fiecare gospodărie își va îngrijii regulat vitele cu sarea antisepctică nutritivă SOOS & COMP.
Târgu-Mareș, Str. Principesa Mărioara No. 2.
D-nii învățători și jandarmi fiind în legătură cu gospodării sunt rugați să răspundă și explică gospodărilor marile folos ale acestor preparate. Pentru aceste sprijin le acordăm 100 lei remiză după ce un pachet postal conținând 20 de pachetele a un sfert de kilogram, un pachetel.

Un palat în stil românesc la Cluj

O interesantă contribuție pentru a da un aspect modern și românesc Clujului, a venit din partea vechii societăți de asigurare română „Generală” din București, prin clădirea impunătorului ei edificiu în stil românesc în centrul Clujului, Str. Nicolae Iorga, lângă hotelul New-York.

Construit masiv, sobru și totuși cochet, clădirea aceasta este destinată atât pentru sediul direcției regionale și agenții principale din Cluj al societății de asigurare „Generală” cât și pentru prăvălii, birouri și locuințe particulare.

Astfel noul palat contribuie în același timp și la micșorarea crizei de locuințe la Cluj.

Societatea de Asigurare „Generală” a dat o bună pildă de plătire a capitalului din vechiul Regat, în construcții de imobile intr-un centru ardelene, chiar într-o epocă de mare criză economică.

Sărbătorirea dela Șișești

Faptele și munca celor din trecut, ne stau pildă și îndemn pentru viitor.

Așa anul acesta s'a repetat ea în vremele de demult, pelerinajul românilor credincioși, cari din depărtatele lor sate vin câte, câte, găști în costumurile lor pitorești, a se întâlni cine știe a cătea oară la închinăciune, înaintea altarului sfânt dela Șișești, care a fost și a rămas simbolul credinței și al neamului nostru, încă de pe când slujba aici marele tribun și discipol al creștinismului, preotul Vasile Luca.

Înceu de Mercuri, 27 August, au început a sosi cete de tineri, fete și bătrâni, cu cântecele lor înduioșătoare, ocolind biserică de nenunțate ori, apoi închinându-se cu evlavie și credință la Dumnezeu care i-a purtat dealungul secolilor spre aceste zile senine, pe care azi le preamărim, toată suflarea românească.

Trebuie ca cineva să se găsească în mijlocul acestui popor în sărbătoare, sărbătoare nepregătită de nimeni, ci născută din convingere și dragoste de Dumnezeu și încredere în conducătorii ce își iau sarcina a călăuzi acest popor pe adevăratele căi bune.

Numai găsindu-se în mijlocul acestui popor dela țară în sărbătoare, oricine se poate încredința de însemnătatea acestor adunări, în locuri pe care el, poporul, le-a sfințit prin credința lui.

Se văd oaspeții din toate județele înconjurătoare, veniți cale de 3-4 zile din Maramurăș, Solnoc-Dobăca, Bistrița-Năsăud, Cojocina, ș. a.

Toată lumea se bucură de această zi frumoasă, cu care se pare că Dumnezeu voește a cinsti memoria acestui martir.

În ziua de 28 August, de dimineață, se înghesuie credincioșii pentru a se închina în fața altarului neisprăvit.

La ora 11 se începe slujba de către venerații protopopi Ioan Anca din Baia Sprie și Epaminonda Lucaei, fiul întemeietorului acestui sfânt locas, înconjurări de preoții din Șișești și împrejurime.

La slujbă iau parte familia în viață a marelui dispărut, fratele său Petre Lucaeiu cu familia, fiica și fiul și mulți cunoscuți personali, rude și admiratori ai Leului din Șișești.

La oficiarea serviciului divin a răspuns corul venit în acest scop din Satu-mare.

După încheierea slujbei se vestește că a sosit un delegat din partea societății mormintele eroilor, aducând o placă comemorativă în bronz, care să imortalizeze pentru poporul ce a iubit, pe marele conducător și sfătuitor, cu chipul lui blând și blajin, să fie deapuri prezent în acest locas.

După terminarea slujbei a ținut cuvântare protopopul Epaminonda Lucaeiu, prin care a preaslăvit ziua Măicii lui Dumnezeu, care se roagă într-una pentru noi cei păcătoși.

Termină, învoicând pronia cerească pentru țara aceasta, conducătorii ei și poporul acesta atât de blând și bun.

Apoi se oficiază un parastas pe mormântul, ce este în biserică, a fostului apostol al neamului. În timpul acestui parastas nemângăiații membrii ai familiei, în cap cu fiica și fiul, au vărsat lacrimi de durere la reamintirea celui ce le-a fost prea scump.

După parastas venerabilul protopop Anca din Baia Sprie, a ținut o mișcătoare cuvântare, arătând că preotul Vasile Lucaeiu, a fost unul dintre marii oameni cu care românmânii de pretutindeni se pot mândri, Vasile, spune cuviosul protopop, nu a fost decât prea puțin în mijlocul familiei lui, căci inteligența și spiritul lui mare l-au dus toată viața aproape, a se ocupa de soartea poporului ce el îl iubia, deci a fost mai mult al nostru al tuturor.

În continuare spune că a început a se arăta răsplata muncii depuse în viața de dispărut, prin placa comemorativă, trimisă de Mormintele Eroilor, resomandând să fie lustră în primire de preotul și comitetul parohial al sfântului locas.

Cei mai mulți oameni mari, adoga părintele sunt numai după moarte puși în adevărata lor lumină, recunoscându-se adevăratul merit.

Preotul paroh local luând cuvântul a spus că se laudă cu aceia că acum 12 ani a avut norocul să fie colaboratorul celui ce a fost Vasile Lucaeiu, marele român și apostol al neamului. Dsa în în primire placa ce reprezintă chipul celui ce nu a înecut un moment, în viața fiind, a lucra pentru neamul lui și spune că va păstra cu sfîntenie cea ce a primit.

Delegatul Mormintele Eroilor, arată în câteva cuvinte, că fiind îndreptată toată atenția acum spre Tohea, pentru serbările de acolo, a fost delegat dsa a preda placa comemorativă celor în drept.

Se dă cuvântul directorului Școlii de Arte și Meserii din Baia Sprie, care deși din vechiul regat, a arătat cum a cunoscut pe marele apostol al neamului, preotul Vasile Lucaeiu.

L'am văzut, spune dsa, în întruierile publice din București, unde arăta țării libere care era neutră, suferințele fraților de aici ce gemeau sub asuprirea străine, cum el le suna celor ce trebuiau să treacă Carpații, pentru a aduce libertate fraților de aici, cu sacrificiul vieții lor, că făcând război erau trimiși a lupta pentru cauză străină lor, omorându-i în luptele ucigătoare, în cari li împingeau fostii stăpâni.

L'am văzut cum: după ce a contribuit la marea hotărâre, a României, prin declararea războiului de desrobire, îmbărbăta pe oasii ce mergeau peste Carpați, la frații ce-i chemau, împărțindu-le țigări, mângâind în același timp copilașii ce se uitau speriați, neclăvănd unde pornesc părinții lor, încurajând în același timp pe mamele și soțiile, cari poartă pentru ultima dată îmbrățișau pe cei scumpi lor, cari mergeau să aducă gloria și întregirea neamului.

Pentru a ne convinge că era de ascultat și iubit, nu avea decât a privi în acest sfânt locas, în jurul lui și a asculta cântecele ce-i aduce laudă, aci în templul zidit din lacrimile și suferințele lui pentru popor.

E destul a privi sutele de oameni, copii și femei ce vin cale de zile, pentru a se împărtași aici, apoi cu cugetul împăcat în credință, să plece mai voioși și mai cu încredere în ei.

Adresându-se familiei lui îndurerate li spune că durerea reamintirii celui scump, trebuie a fi predominantă de mângăierea ce se oglindește în viitorul pregătit cu atâta sacrificiul de oameni ca preotul Vasile Lucaeiu.

Recunoștința neamului se manifestă azi prin imortalizarea chipului celui dispărut, turnat în bronz, așa blajin și blând cum l'am cunoscut cu toții, gata de sacrificiul pentru frații lui.

Cinstele celor ce au avut frumoasa idee ce înprocură azi lacrimi de bucurie și de recunoștință în același timp, care este societatea Mormintele Eroilor.

Unindu-mi glasul cu al tuturor, rog pe Dumnezeu să-l aibă de a pururi la dreapta sa.

IAN B. GEORGESCU

ARMATA SOVIETELOR

Armata roșie, are un efectiv de pace de 70.000 oameni. În zona la 100 km. Est de Nistru sunt 70.000 de oameni. În zona dela 300 km. Est de Nistru cam 120.000 de oameni.

Influența Cinematografelor

Dela un timp încoace și aceasta se observă mai mult după război, proprietarii filmelor de cinematograf, aduc fel de fel de filme cu diferite subiecte luate de speloncle Parisului, sau mai știu eu ce locuri pline de vagabondați.

În desfășurarea acestor filme ni-se reprezintă cu o claritate atât de vădită, diferitele treceri la cari recurg vagabonzi, pentru a asăra pe cutare bancher sau director de bancă.

Faptul care ne-a făcut să ridicăm glasul împotriva acestor filme, e: o toamă acela că la reprezentarea acestor filme nu vin oameni maturi, conștienți de ceace se reprezintă pe acea pânză, ci spre nenorocirea noastră, ba chiar a întregii nețiuni, sunt tinerele văstare începând dela etatea de 7 ani până la 18 ani. Ceace ne măhneste și mai mult sufletul este, că acești copii înconștienți de ceace văd, dar cari înregistrează toate acele treceri ce i trece pe dinaintea ochilor, se duc mereu la astfel de cinematografe, fără a fi opriri nici chiar de părinți, adevărații lor educatori.

Nu de puține-ori am văzut la cassa cinematografelor cu astfel de filme o înghesuială din cele mai mari, cerând fiecare câte un bilet. Și cine credeți că forma acestor copii, dacă nu tinerimea noastră?

Ce credeți că va fi de acești copii a căror minte nu este încă coaptă? Ei vor căuta după ea, va ieși dela reprezentarea acestor filme, să reproducă întocmai cele văzute pe acea pânză.

Și să nu vă prindă mirarea când văși spune iubiiții mei cetitori, că spre surprinderea și măhnirea mea, am văzut câțiva din acești copii constituiți în câte-o bandă de câte 6 sau 12 inși. Iar ca să dea un caracter și mai bandătesc acestor organizații cari posedă un nume, la rostirea căruia te înspăimântă, se îmbracă cu câte o mantie neagră, având ochii asperți cu câte-o masă.

Lăți deci unde duce influența filmelor senzaționale. Ele prepară terenul pentru distrugerea morții a copiilor noștri. Ele pregătesc pe criminalii de mâine. Deci să nu ne mire faptul că vedem în fiecare zi că ziarurile de reportaj înregistrează câte-o crimă oroză, unica prin felul de executare.

Sta pas creștinova întrebare când vom putea scăpa de această plagă, ce s'o numin așa? Desigur că cei în drept aici nu s'au gândit cel puțin la astfel de lucruri și zădărnice au rămas toate rădăurile bieților gazetari, după cum vor rămănea și ale mele.

Aruncați-vă o clipă dar numai o clipă, privirea asupra strălucirii cum au organizat lăzarea cinematografelor, Germania bunăoară, a ridicat prețurile cinematografelor foarte mult și a săzut pe cele ale teatrului, adevărata școală a lumii, toamă pentru aceea ca să poată fi vizitat și de copii.

La noi, însă, se întâmplă toamă contrarul.

Imi aduc aminte că la noi în Craiova distinsa societate „Pricteni Științei”, începuse să aducă filme cu caracter științific la a căror reprezentare lusu parte câte doi profesori cari explicau e'vilor diferite lucruri cari rămăneau neînțelese. Dar spre părea noastră de rău acest procedeu nu ținu mult.

Cu toate acestea să sperăm în viitor. Timpul nu va fi așa de vițeg cu noi, și el ne va da oameni de caracter și inițiativă, care va îndrepta toate aceste rele.

GR. I. CHIȘBURA

ION. NEDELESCU AVOCAT BUCUREȘTI STRADA OTETARI N-ro 6. dă consultații gratuite abonaților „CULTURII POPORULUI”

SARACA LIMBA!

Limba noastră „ca un fagure de miere” — cum zice înțeleptuinea cronicarului, — dela războiul încoace e și mai băjocortă.

Dacă ești călător prin Transilvania, de pe la Corș-Mieci, — mai rar dela Cluj, — și până la Sigheț-Maramurșului, rare ori ai norocul să auzi graiu românesc. Doar conductorii, când opreste trenul, anunță numele stației cu accente ciudate de nici nu pricep ce spun. În restaurante aceiași limbă schimonosită, iar de multe ori ai nevoie și de interpret. La o stație, numai în mîncare — dar știu că e între Cluj și Oradea Mare — scrii la intrarea în restaurant: „Aici se va vorbi numai româneste”, scrii mare și cu litere îngroșate. M'am bucurat, căci de pe la Coșca nu mai auzisem vorbă românească și m'am așezat la o masă. A venit chelnerul, dar de-abia cel de-al patrulea a priceput ce voiesc în feal acesta se respectă ordonanța autorităților noastre! Deas nu se iau măsuri în consecință? La casele de bilete a elas lucrul: Se cer bilete în ungurește pentru Nagyvárad, Kolozsvár, Măramarossziget, dar s'iciodată pentru Oradea Mare, Cluj, ori Sighețul Maramurșului! Și ce e mai ciudat, e că funcționarii românii de la ghișee, le răspund tot cu Nagyvárad, Kolozsvár, ș. a. Ne apropiam de Carșii Mari și cum mergeam pentru prima oară pe acest drum, am intrat pe un tovarăș de călătorie dacă mai e mult până la Carșii Mari. Mi-a spus însă că nu știe ce e acela Carșii-Mari, dar mi-a răspuns imediat că l-am spus Nagyvárad. Să nu fi știți ceace știe toată lumea, că orașul e al României și că în limba țării se cheamă Carșii Mari, nu cred. Cred dimpotrivă că nu li plăcut adevărata numire a orașului și nu vrea să se împace cu ideea că orașul nu se va mai chema s'iciodată Nagyvárad.

Dintr'un magazin din Sigheț, am cumpărat niște sâpm. Pe el era imprimat în ungurește firma fabricii, iar deasupra scria: Kolozsvár. Nu cred că s'apropi să fi fost fabrică cu șase ani în urmă.... E de mirare cum după atâta timp, orașelor noastre din Transilvania li se spune nu numai de micșorarii, dar și de funcționarii statului român tot cu vechia numire ungurească! Orașele și orice localitate de peste munți trebuie să poarte numirile lor cele adevărate, numirile românești, nu numai când se scriu pe acte ori corespondența oficială ori în birourile oficiale, dar și în viața privată ori unde și de ori cine. Cum nu putem noi să zicem — de exemplu — în loc de Sf. Păntea, orașul Sf. Ștefan, fără ca să se piardă caracterul franțuzesc al orașului și fără ca să se știe că e în Franța, ori cum nu putem zice în loc de Petrograd orașul lui Petru (cel Mare), tot astfel nu se poate zice, de pildă Kolozsvár în loc de Cluj, ori Hermannstadt în loc de Sibiu! Dacă l-aș spune unui francez că orașul Sf. Ștefan e în țara lui, m'ar rade și ar înălța din umeri. Localitățile ori căruți stat, trebuie să fie cunoscute pretutindeni așa cum se numesc în limba țării respective.

Pe la oficiile postale convorbirile telefonice se fac de regulă tot în ungurește. Asta n'ar fi nimic în ceace privește pe particulari. Dar chiar oficianții când vorbesc dela un post la altul în interes de serviciu, tot limba ungăru o întrebuntesc. Și aceștia sunt funcționarii ai statului român, care au depus jurământul și care primesc leaful dela stat....

Cu trimiterea și primirea telegramelor scrise în românește, se produce adevărate nădrăvării! La desăturat telegramele pe lângă ce ajung târziu, dar ajung cu adresele și conținutul greșit de des-cifrat, așteori chiar de neștele. În ziua de 14 Iulie s'a trimis dintr'o localitate de lângă Sigheț o telegramă la Galați Str. Danubului. Telegrama era redactată în cea mai curată și corectă românească și scria cîteva. La destinație a ajuns cu următorul conținut: „Fenițant”. Care român sau care cunosctor de limbi moderne și antice, poate ghiel ce înseamnă pe românește sau pe altă limbă „Fenițant”?

Taxe se percep, serviciul merge strună, Ardealul se românezează! Ca ironie! E surprinzător cum după atâta ani dela unire, statul n'a luat măsurile necesare pentru a măsuri în situațiile cari depind de el și în cultura publică să pară românești. Acestea sunt toleranți și nepăsări absolut vinovate. C. N. DĂRĂPESCU.

Pluguri schimbătoare DEPARTAMENTUL MAȘINELOR AL REUNIUNII AGRICOLE SĂȘEȘTI ARDELENE Centrala: SIBIU, Strada Sărei Nr. 22 Sucursale: MEDLAȘ, Piața Cazarmei 15. TG-MUREȘ, Piața Mihail Viteazul. SIGHIȘOARA, Strada Bator 47.

CURELE DE TRANSMISIUNE DE FRĂȚII RENNER & COMP. SOCIETATE ANONIMĂ C. I. U. J.

Specialitățile fabricii de bere CZELL din Cluj „HERCULES” bere nutritoare, specialitatea NEAGRĂ din malt dublu „URSUS” bere ALBĂ, mult apreciată din cauza calităților lor neîntrecute s'au dovedit ca marca cea mai superioară. Se capătă pretutindeni.

ASTRA Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. DIRECȚIUNEA GENERALĂ: BUCUREȘTI, Str. Lascar Catargiu 11. Telegreamă: VAGONASTRA BUCUREȘTI. Scrisori: CĂSUȚA POSTALĂ 136, BUCUREȘTI. Autobuse, Camioane, Automobile-cisterne, Automobile cu pompă de incendiu, Automobile stropitoare, Produsele noastre se găsesc cu prețurile originale de fabrică la următoarele firme: ARAD, BREAȘOV, CLUJ, LUGOJ, MEDLAȘ, ORADEA-MARE, SĂTMAR, SIBIU, SIGHIȘOARA, TÂRGU-MUREȘ, TIMIȘOARA.

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR AL REUNIUNII AGRICOLE SĂȘEȘTI ARDELENE Centrala: SIBIU, Strada Sărei Nr. 22 Sucursale: MEDLAȘ, TÂRGU-MUREȘ, SIGHIȘOARA are în depozitele sale cu prețuri eftine: Pluguri de oțel, Pluguri cu grindeu de lemn, Capete de pluguri, Fiere de plug, Grăpe de fer eftine, Teascuri de vin, Zdrobitoare de struguri, Zdrobitoare de poame, Alambice pentru fierț rachiu, Pompe pentru vin, Motoare de benzină de 2-22 cai putere.

RECLAMELE din „Cultura Poporului” au cel mai mare și mai desăvârșit succes!

Cea mai mare întreprindere pentru export și import de MOTOARE întrebunțate și nouă, de puteri pentru motorină benzină, gaz natural și gaz metan. Motor Diesel orizontal și vertical. Inginer TEODOR HOFFMANN CLUJ, Str. Regina Maria 38.

O RECLAMA folositoare se face în „CULTURA POPORULUI” care se tipărește în 56 mii de exemplare Tiparul Tipografiei „Viata”, Cluj, Strada Regina Maria 20.